

**Vlaamse
Regering**

**BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING
BEGROTINGSUITVOERING 2023**

BRUSSEL

ONTWERP

Benjamin Dalle,
Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding

I. INHOUDSTAFEL

Inhoud

I. INHOUDSTAFEL.....	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER	4
III. SAMENVATTING	5
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	6
1. Overkoepelende strategische doelstellingen – niet van toepassing.....	6
2. Transversale en horizontale doelstellingen.....	6
V. BELEIDSVELD BRUSSEL	6
1. ISE BRUSSEL.....	6
1.1. Relancemaatregelen	7
1.2. SD 1: Een gestructureerde en transparante samenwerking met de VGC gestoeld op respect en vertrouwen.....	7
OD 1.1: Een helder en constructief partnerschap uitbouwen op basis van een strategisch meerjarenplan en een modern begrotings- en rekeningstelsel.....	7
OD 1.2: Het opzetten van structureel overleg met het oog op een geïntegreerd en slagkrachtig Brusselbeleid.....	7
1.3. SD 2: De verdere uitbouw van een sterk, laagdrempelig en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad	8
OD 2.1: Een flankerend en selectief investeringsbeleid voeren ter versterking van de Vlaamse instellingen in de zorg-, onderwijs- en culturele sector	8
OD 2.2: Investeren in onze structurele partners aan de hand van sterke samenwerkingsovereenkomsten	9
OD 2.3: Investeren in hoofdstedelijke initiatieven en exemplarische projecten die de banden tussen Brussel en Vlaanderen versterken	10
OD 2.4: Opzetten van een integraal informatie-, communicatie- en mediabeleid dat de kennis van en toegankelijkheid tot Brussel verhoogt.....	11
OD 2.5: Aanvullende initiatieven nemen die het reguliere beleid van de Vlaamse ministers met gemeenschapsbevoegdheden kunnen versterken	15
1.4. SD 3: De versterking van de positie van het Nederlands in de hoofdstad	19
OD 3.1: Het voeren van een actief taalpromotie- en oefenkansenbeleid met het Huis van het Nederlands Brussel als centrale actor	19
OD 3.2 De Taalbarometer als polsslag van de Brusselse taalverhoudingen	20
OD 3.3: De naleving van de taalwetgeving opvolgen	20
1.5. SD 4: Een coherent en geëngageerd beleid voor onze hoofdstad gedragen door de hele Vlaamse Regering	21
OD 4.1: De Brusselnorm in infrastructuur en dienstverlening ten behoeve van de Brusselaars nastreven	21
OD 4.2: De Vlaamse decreten en besluiten toetsen op de toepasbaarheid in Brussel en op de band van Brussel met Vlaanderen (Brusseltoets)	21

OD 4.3 Een intermediaire en faciliterende rol spelen bij het Brusselbeleid van de Vlaamse Ministers	21
1.6. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	25
1.6.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	26
1.6.2. Overige entiteiten onder gezag	33
VI LIJST MET AFKORTINGEN	37
VII BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	39
1. Uitgevoerde beleidsinitiatieven	39
2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven.....	39
3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering	39

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

2023 kan beschouwd worden als een scharnierjaar in mijn beleid als Vlaams Brusselminister. Het relancebeleid, opgezet in 2021-2022, is ondertussen volledig in gang gezet: 2 digitaliseringsoperaties, 16 infrastructuurinvesteringen, 5 werven in het Deeltijds Kunstonderwijs en 12 Broedplekken zijn momenteel lopende of reeds afgerond, goed voor een investering van meer dan 10 miljoen euro in onze hoofdstad. Hierbij werd steeds ingezet op optimale ruimtebezetting en intersectorale samenwerking om het Nederlandstalig weefsel in Brussel te vergroten én versterken.

Er werden natuurlijk ook nieuwe investeringen opgezet in 2023. Naast de gebruikelijke investeringen in onze eigen infrastructuur, van Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel, maakte ik middelen vrij voor in totaal elf nieuwe investeringsdossiers over de verschillende gemeenschapsbevoegdheden heen. Zo voorzag ik via het Vlaams Brusselfonds o.a. budget voor de aankoop van nieuwe panden voor studentenhuysvesting door Brik en voor nieuwe modulaire repetitieruimtes van muziekcentrum Volta. Tegelijk had ik oog voor de gevolgen van de sterke inflatie in de bouwsector, en kende ik een bijkomend bedrag toe aan vier reeds lopende dossiers om de opgestarte werven tot een goed einde te kunnen brengen.

De Nederlandstalige aanwezigheid in Brussel verzekeren we niet alleen met bakstenen, daarom investeerde ik ook verder in mensen en werkingen. Zo werd er via de projectlijn Polsslag Brussel het hoogste budget ooit vrijgemaakt voor Nederlandstalige projecten in Brussel. Ook onze structurele Vlaams-Brusselse partners werden verder ondersteund; hun financiële ondersteuning werd bovendien decretaal verankerd in 2023.

Ook voor de algemene aanwezigheid van het Nederlands in Brussel zette ik mij in 2023 verder in. Zo werd een belangrijk instrument om het Nederlands te verspreiden onder anderstaligen in 2023 structureel verankerd: het engagement dat ik deze legislatuur nam om cursussen NT2 kosteloos aan te bieden in Brussel werd decretaal vastgelegd in het nieuwe decreet volwassenenonderwijs. Onder het motto 'meten is weten' werd ook het ondertussen goed gekende Taalbarometeronderzoek in 2023 hernomen voor een vijfde editie.

Natuurlijk werk ik als Vlaams Brusselminister niet alleen. Ik trad ook in 2023 geregeld in overleg met mijn collega-ministers binnen de Vlaamse Regering over Brusselse dossiers, bv. over het toekomstplan voor het Amerikaans Theater als Vlaamse cultuurhub in Brussel. Ook met de VGC-collegeleden werd er geregeld overlegd over zaken die we in samenspraak konden aanpakken, zoals de hervormingen van de Brede Scholen.

2023 was op veel manieren een terugkeer naar normaliteit. De voet werd echter niet van het gaspedaal genomen: ik bleef investeren in Brusselse infrastructuur, Brusselse organisaties en Brusselaars van jong en oud. Brussel verdient niet minder dan dat.

III. SAMENVATTING

Het Vlaams Brusselbeleid steunt tijdens deze regeerperiode op vier grote strategische doelstellingen waarvan er drie een budgettaire impact hebben.

Een eerste doelstelling van het Vlaams Brusselbeleid is de voortzetting van de gestructureerde en transparante samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). Die samenwerking kan enkel succesvol zijn als ze gestoeld is op wederzijds respect en vertrouwen. In dit kader past het gemoderniseerd begrotings- en rekeningstelsel en het verlenen van een dotatie en subsidies aan de VGC.

De tweede doelstelling betreft de verdere uitbouw van een sterk en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad. Die financiering gebeurt gericht en aanvullend zonder in de plaats te treden van de in de Vlaamse Regering functioneel bevoegde ministers. Daartoe bestaan er verschillende beleidsinstrumenten: het Vlaams Brusselfonds dat een investeringsbeleid voert, werkingssubsidies aan partnerorganisaties op basis van beheersovereenkomsten, een toelage aan Muntpunt, project- en impulssubsidies op basis van de subsidiegids 'Polsslag Brussel' en algemene werkingkosten voor studieopdrachten en communicatieve initiatieven. In september 2023 vond de derde Trefdag Brussel plaats, waarop 225 personen aanwezig waren die 135 organisaties vertegenwoordigden.

De derde doelstelling focust op de versterking van de positie van het Nederlands in de hoofdstad. Financiële hefboomen hiertoe zijn een werkingssubsidie aan het Huis van het Nederlands Brussel, dat in 2023 haar twintigjarig bestaan vierde, en de financiële middelen om de cursussen NT2 voor Brusselaars kosteloos aan te bieden zoals sinds 1 september 2023 verankerd in het gewijzigde decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. Het Steunpunt Taalwetwijzer registreerde in het werkjaar 22-23 374 vragen over de taalwetgeving. In 2023 werd het vijfde taalbarometeronderzoek uitgevoerd dat in 2024 wordt opgeleverd.

De vierde doelstelling gaat over het streven naar een coherent en geëngageerd beleid voor onze hoofdstad gedragen door de hele Vlaamse Regering. De Vlaamse minister bevoegd voor Brussel neemt een intermediaire en faciliterende rol op bij het Brusselbeleid van de Vlaamse vakministers. De Brusselnorm en -toets vormen daarbij de cruciale hefboomen. De gegevens van de jaren 2021 en 2022 worden gebundeld in één rapport, dat in maart 2024 verscheen. Deze doelstelling heeft geen financiële repercussies voor het begrotingsprogramma Brussel.

TOTAAL – BRUSSEL, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	2.628	0	0	55.790	56.841
1e BA-JR	2.628	0	0	58.985	59.204
BU	2.451	0	0	58.805	58.783

PROGRAMMA SG – BRUSSEL

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	2.628	0	0	55.790	56.841
1e BA-JR	2.628	0	0	58.985	59.204
BU	2.451	0	0	58.805	58.783

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Overkoepelende strategische doelstellingen – niet van toepassing
2. Transversale en horizontale doelstellingen

In het kader van het Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan lopen er drie acties vanuit ons beleidsveld, waarvan er twee al werden voltooid: (toegankelijkheidscreening investeringsdossiers Vlaams Brusselfonds (in voege sinds 2021) en mobiele applicatie taalpromotie (sinds 2022 beschikbaar) opgenomen in de reguliere werking van het Huis van het Nederlands Brussel. Voor de toelichting daarvan verwijs ik naar de BBT BU 2022.

Samen met de minister bevoegd voor Inburgering en Gelijke Kansen steunde ik het onderzoeksproject Brusselse taalleerders (Huis van het Nederlands Brussel) met als maatschappelijk doel om meer anderstalige Brusselaars te motiveren om te starten met een leertraject NT2 en – vooral – om dit vol te houden tot ze hun doelen bereikt hebben. Het onderzoek is intussen afgerond en voorgesteld op een studiedag op 1 juni 2023. Er vloeiden negen vaststellingen en vijf aanbevelingen uit voort die nu beleidsmatig zullen worden vertaald (<https://www.vlaanderen.be/brussel/nieuws/motivatietoelichting-brusselse-nt2-leerders>).

V. BELEIDSVELD BRUSSEL

Voor het beleidsveld Brussel is er slechts één inhoudelijk structurelement: Brussel.

1. ISE BRUSSEL

Binnen het inhoudelijk structurelement "Brussel" worden alle kredieten ondergebracht in het kader van het uitvoeren van een samenhangend beleid inzake de coördinatie van het beleid met betrekking tot het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, met inbegrip van het evalueren en het formuleren van voorstellen tot aanpassing en bijsturing en het op maat ontwikkelen en aanbieden van een ondersteuningsaanbod in diverse sectoren.

Het Vlaamse Brusselbeleid ontwikkelt zich rond vier strategische doelstellingen:

SD 1: Een gestructureerde en transparante samenwerking met de VGC gestoeld op respect en vertrouwen;

SD 2: De verdere uitbouw van een sterk, laagdrempelig en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad;

SD 3: De versterking van de positie van het Nederlands in de hoofdstad;

SD 4: Een coherent en geëngageerd beleid voor onze hoofdstad gedragen door de hele Vlaamse Regering.

De realisatie van het beleid gebeurt door:

- Het opzetten van eigen projecten en communicatie-initiatieven;
- Het subsidiëren van hoofdstedelijke initiatieven;
- Het verlenen van structurele werkingsubsidies aan organisaties;
- Het toekennen van een algemene werkingsdotatie en een investeringssubsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie;
- Het toekennen van toelagen aan het Vlaams Brusselfonds en Muntpunt;
- Het organiseren van overleg, formuleren van voorstellen, initiëren en coördineren van een inclusieve beleidsaanpak;
- Het beheren van het Vlaams Brusselfonds, Vlaamse instelling van openbaar nut, cat. A.

1.1. Relancemaatregelen

In het kader van het relanceplan van de Vlaamse Regering werd er 10.625.000 euro aan investeringsmiddelen aan het Vlaams Brusselfonds toegevoegd, die eind december 2022 volledig waren vastgelegd. De projecten zijn uitgevoerd of in uitvoering.

De totale besteding van relancemiddelen van de Vlaamse Gemeenschap in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad wordt gerapporteerd via de GACB.

1.2. SD 1: Een gestructureerde en transparante samenwerking met de VGC gestoeld op respect en vertrouwen

OD 1.1: Een helder en constructief partnerschap uitbouwen op basis van een strategisch meerjarenplan en een modern begrotings- en rekeningstelsel

Het beleids- en beheersinstrumentarium van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is sinds 2022 afgestemd op de regels van de beleids- en beheerscyclus (BBC) die gelden voor de Vlaamse lokale besturen. Het meerjarenplan, de aanpassingen ervan en de jaarrekeningen behoren tot het toepassingsgebied van het bestuurlijk toezicht door de Vlaamse Gemeenschap. De afdeling lokale financiën van ABB ondersteunt de VGC voor de toepassing van de beleids- en beheerscyclus.

OD 1.2: Het opzetten van structureel overleg met het oog op een geïntegreerd en slagkrachtig Brusselbeleid

Het Vlaamse Brusselbeleid is geïntegreerd en veronderstelt, naast een specifieke benadering binnen de afzonderlijke gemeenschapsbevoegdheden en naast het eigen Brusselbeleid, ook een bevoegdheids- en beleidsdomeinoverschrijdende afstemming met de VGC. Dat overleg wordt tijdens deze regeerperiode op verschillende niveaus gevoerd. Zo waren er sinds oktober 2019 150 vergaderingen van het VGC-college waar ik behoudens overmacht aanwezig was – hiervan gingen er 34 door in 2023.

Op ambtelijk niveau zijn er de werkzaamheden van de Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel (GACB). In 2023 werden de cijfers en gegevens voor de jaren 2021 en 2022 verzameld, die in het voorjaar 2024 in een rapport gebundeld zijn verschenen.

Vanaf 2020 werden we getroffen door de coronacrisis. Om een goede en consistente vergelijkingsbasis doorheen de jaren te hebben, worden de middelen die voortvloeien uit de coronacrisis (Noodfonds, relance...) afzonderlijk opgelijst. Vanaf 2023 vallen die middelen opnieuw weg. De globale Brusselnorm bedraagt 5,28% voor het jaar 2021 en 5,06% voor het jaar 2022. Bekijken we de "coronacijfers", dan zitten we in 2021 aan 3,62% en in 2022 aan 8,42%.

1.3. SD 2: De verdere uitbouw van een sterk, laagdrempelig en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad

Naast een horizontaal, coördinerend beleid (zie SD 4) voer ik een verticaal beleid dat rechtstreeks inspeelt op de Brusselse samenleving en vormgeeft aan Brussel als hoofdstad van Vlaanderen. Ik investeer daarbij zeer gericht, zonder in de plaats te treden van de in de Vlaamse Regering functioneel bevoegde ministers en van de VGC als lokale overheid in Brussel. Om die ambitie te realiseren, beschik ik over drie beleidsinstrumenten: het Vlaams Brusselfonds, dat een investeringsbeleid voert, werkingssubsidies aan partnerorganisaties en project- en impulssubsidies aan initiatieven die Brussel en Vlaanderen met elkaar verbinden, de uitstraling van Brussel als hoofdstad van Vlaanderen bevorderen en het Brusselse stedelijk weefsel versterken.

OD 2.1: Een flankerend en selectief investeringsbeleid voeren ter versterking van de Vlaamse instellingen in de zorg-, onderwijs- en culturele sector

Naast de vermogensrechtelijke verplichtingen en infrastructuurprojecten voor de gebouwencomplexen van Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel bestendig ik met de middelen van het Vlaams Brusselfonds het tot nu toe gevoerde investeringsbeleid door in te spelen op infrastructuurnoden en -opportuniteiten in de hoofdstad. Het fonds verleent investeringssubsidies aan Nederlandstalige organisaties voor het optimaliseren, inrichten, (ver)bouwen, uitbreiden of aankopen van infrastructuur in het kader van hun werking als Vlaamse gemeenschapsvoorziening en ter versterking van het Nederlandstalige netwerk in Brussel.

Dat gebeurt aan de hand van het richtlijnenkader dat draait rond zeven combineerbare krachtlijnen, waaronder duurzaamheid en toegankelijkheid. We bieden ook dossierbegeleiding aan. Organisaties met investeringsplannen kunnen de administratie contacteren om hun plannen toe te lichten alvorens ze een dossier indienen.

In uitvoering van de septemberverklaring werd er in 2023 1,5 miljoen euro bijkomend toegekend om naast de stijgende vaste kosten aan de eigen infrastructuur ook ruimte te behouden om tegemoet te komen aan de investeringsnoden voor de uitbouw, vernieuwing of herinrichting van Vlaamse organisaties en instellingen in Brussel.

Mooie voorbeelden van investeringsprojecten in 2023 zijn de investeringssubsidie aan wijkgezondheidscentrum De Brug in Molenbeek voor de uitbreiding van het bestaande centrum, de subsidie voor de verbouwing van de lokalen van Pigment, één van de acht door de Vlaamse Gemeenschap erkende Verenigingen Waar Armen het Woord Nemen in Brussel en de subsidie aan Zinneke voor de renovatie van een gebouw om er een innovatieve werk- en denkplek in onder te brengen.

De projectoproep 'gemeenschapsinfrastructuur als broedplek in Brussel' leidde tot de financiering van twaalf broedplekken die in 2023 tot ontwikkeling kwamen. Dat

experimentele traject werd verder begeleid door vzw Architecture Workroom Brussels, wat begin 2024 resulteerde in een aanbevelingsrapport voor toekomstig beleid, zodat de verworven kennis niet verloren gaat en kan worden opgepikt en uitgebreid naar andere beleidsdomeinen.

Het volledige overzicht van de investeringen van 2023 is terug te vinden op de website van Coördinatie Brussel en in het Jaarverslag 2023 van het Vlaams Brusselfonds.

OD 2.2: Investeren in onze structurele partners aan de hand van sterke samenwerkingsovereenkomsten

Tien structurele beleidspartners geven mee vorm aan het reguliere Vlaamse gemeenschapsbeleid in de hoofdstad. Zij weerspiegelen de grote domeinen van de gemeenschapsmateries, namelijk zorg (welzijn, gezondheid en gezin), onderwijs, cultuur, jeugd, sport, media en vorming. Concreet gaat het om Brik, BRIO, Brukselbinnenstebuiten, BRUZZ, het Huis van het Nederlands Brussel, het Huis voor Gezondheid, het Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg, Kuumba, Muntpunt en Studio Globo. Ze komen verder aan bod.

Met die tien organisaties werden vijfjaarlijkse overeenkomsten afgesloten voor de periode 2021-2025 op basis van een meerjarenbeleidsplan. Ze geven het kader weer waarbinnen de organisaties over meerdere jaren werken en welke beleidsopdrachten de organisaties moeten vervullen. In de beheersovereenkomsten worden – naast de eigen opdrachten – een aantal belangrijke rode draden gelegd. De verbindende kracht van het Nederlands én het versterken van de band Brussel-Vlaanderen zijn een inherent onderdeel van de overeenkomsten. De structurele partners van het Vlaams Brusselbeleid zetten hun kernopdrachten met Nederlandstalige dienstverlening verder en schenken de nodige aandacht aan de transversale beleidsthema's van de Vlaamse overheid op het vlak van jeugd, gelijke kansen, integratie en armoedebestrijding. Die lijn werd in 2023 – het derde jaar van hun beleidscyclus – aangehouden.

Sinds het werkingsjaar 2023 kregen de Vlaams-Brusselse partnerorganisaties een decretale verankering (buiten het begrotingsdecreet). De toekenning van de werkingssubsidies aan Vlaams-Brusselse partnerorganisaties (met uitzondering van EVA Muntpunt) in het kader van het Brusselbeleid wordt geregeld door het Programmadecreet van 16 december 2022 bij de begroting 2023 en bij besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2023 tot bepaling van de regels voor de toekenning van werkingssubsidies aan Vlaams-Brusselse partnerorganisaties in het kader van het Brusselbeleid ter uitvoering van dat Programmadecreet. Er wordt delegatie gegeven aan de minister, bevoegd voor Brussel, om de lijst met Vlaams-Brusselse partnerorganisaties samen te stellen, beheersovereenkomsten af te sluiten met die organisaties en hen jaarlijks een subsidie toe te kennen. Daarnaast wordt de indiening en goedkeuring van het meerjarige beleidsplan, de vaststelling en toekenning van de subsidie en ook de controle-, sanctie- en reservevorming geregeld. Bij ministerieel besluit van 31 maart 2023 werd de lijst van de (negen) Vlaams-Brusselse partnerorganisaties bepaald, deze omvatten de hierboven vermelde organisaties (excl. Muntpunt) waarmee momenteel een vijfjaarlijkse overeenkomst lopende is.

Het loonaandeel van de subsidies, toegekend door de Vlaamse overheid, aan de structurele partners wordt geïndexeerd. In 2023 lag de inflatie echter een pak hoger dan de voorbije jaren. De impact van de prijsstijgingen, in het bijzonder de energiekosten, was groot. Ik zorgde dan ook voor een tegemoetkoming in de stijgende energiekosten van deze partnerorganisaties.

Op 14 februari 2023 brachten we de Vlaams-Brusselse partners samen op een netwerkversterkend en inspirerend kennisuitwisselingsmoment, waarbij Kuumba, Muntpunt en Studio Globo hun werking toelichtten.

OD 2.3: Investeren in hoofdstedelijke initiatieven en exemplarische projecten die de banden tussen Brussel en Vlaanderen versterken

Ik investeer niet enkel in grote instellingen en structuren, maar ook in hoofdstedelijke initiatieven en exemplarische projecten die het stedelijke weefsel en de banden tussen Brussel en Vlaanderen versterken. De in 2021 vernieuwde subsidielijn 'Polsslag Brussel' laat toe om op een soepele wijze in te spelen op nieuwe maatschappelijke tendensen in onze snel evoluerende hoofdstad. Ze vormt het uitgelezen instrument voor de Vlaamse overheid om de polsslag van Brussel te blijven aanvoelen en op een vooruitstrevende wijze aanwezig te zijn in haar hoofdstad. Het driesporenbeleid 'Polsslag Brussel' werd in 2023 verdergezet met evenwichtige aandacht voor waardevolle langlopende projecten, een impulsbeleid voor nieuwe beloftevolle initiatieven en eenmalige nieuwe projecten, maar ook een streven naar een spreiding over de verschillende gemeenschapsmateries.

We merken op dat de vernieuwing van de subsidielijn en de bekendmaking ervan in 2023 voor een nieuwe dynamiek in subsidieaanvragen zorgde. In 2022 waren er 55 subsidieaanvragen waarvan er 43 (78%) tot een effectieve subsidietoekenning leidden, voor een totaal bedrag van 1.902.800 euro. In 2023 waren er 81 subsidieaanvragen waarvan er 56 (69%) tot een effectieve subsidietoekenning leidden, voor een totaal bedrag van 2.798.580 euro. De subsidielijn 'Polsslag Brussel' oefent dus duidelijk een grote aantrekkingskracht uit op het Vlaams-Brusselse werkveld, maar dankzij een beduidende verhoging van de middelen (+47%) konden we het stijgend aantal kwalitatieve projectaanvragen ook aan.

Uitgesplitst hadden 27% van de gunstige dossiers een gemeenschapsoverschrijdende dimensie en 52% van de dossiers een impulslogica. Ingedeeld volgens categorie waren er 9 dossiers (16%) met een primaire focus op de versterking van de banden tussen Brussel en Vlaanderen, 20 dossiers (36%) vormen een hoofd- en grootstedelijk project dat de uitstraling van Brussel als hoofdstad van Vlaanderen bevordert en 27 dossiers (48%) categoriseren we als stadsinnovatief project dat het maatschappelijk weefsel, de samenhang en de leefbaarheid van onze hoofdstad versterkt. Natuurlijk vervulden veel projecten ook doelstellingen uit de andere categorieën dan hun primaire categorie. Al de gesubsidieerde projecten die uit de subsidiegids voortvloeien, worden systematisch op de website van coördinatie Brussel geplaatst.

Voor de festivals en evenementen werd er – op vraag van de sector - vanaf 2023 met drie indienrondes gewerkt en wordt de mogelijkheid geboden om in een impulstraject te stappen rond een welbepaalde nieuwe beleidsklemtoon (bv. participatie, diversiteit, de kracht van het Nederlands, intergenerationele dynamieken, kwetsbaren in onze samenleving, gebruik van de openbare ruimte ...). Dat leidde intussen tot impulstrajecten van het Klarafestival, Filemon, het Plazeyfestival en Stoemp!.

Binnen die subsidielijn schenk ik aandacht aan projecten die rechtstreeks of onrechtstreeks op de Brusselse armoedeproblematiek inspelen en focussen op kwetsbare mensen. Ik vermeld hier expliciet twee nieuwe impulstrajecten die in 2023 werden opgestart. Het project REBOOT van vzw Emino wil een vroegtijdige gespecialiseerde interventie en een vernieuwend samenwerkingsmodel introduceren in het vaak versnipperde Brusselse hulpverleningslandschap. Het innovatieve project, met als proeftuin Brussel, hanteert een actieve multidisciplinaire netwerkbenadering om mensen met een psychische kwetsbaarheid of (vermoeden van) lichte psychiatrische problematiek perspectief te bieden en voor te bereiden op hun (socio-)professionele re-integratie (of heroriëntatie op de arbeidsmarkt). Het project Samen voor een Diploma van vzw EVA BXL mikt op oud-

studenten (mentoren en ambassadeurs) en Brusselse studenten (+25 jaar) die zich engageren zodat meer mensen alsnog een diploma halen in het Nederlandstalig hoger onderwijs, in het bijzonder kwetsbare mensen met migratieroots.

Ik geef sinds 2023 ook een impuls aan het project Parlangi@Brussels van Parlangi. Dat project wil bruggen bouwen tussen anderstalige leerlingen in het Nederlandstalig secundair onderwijs in Brussel en Nederlandstalige studenten. Via het Parlangi-platform oefenen anderstalige leerlingen tussen 12 en 16 jaar Nederlands in één-op-één-videogesprekken met Nederlandstalige studenten. De studenten volgen de lerarenopleiding of sociaal werk aan een Vlaamse hogeschool en oefenen op die manier hun pedagogische en communicatieve vaardigheden.

In 2023 sloot ik – na de coronaperiode - opnieuw een overeenkomst met vzw Inter af met als doel een aantal gesubsidieerde festivals te screenen op toegankelijkheid. Zeven festivals maakten van dat aanbod gebruik.

In 2024 staat er een projectoproep op het programma, waarbij een radicaal participatieve aanpak wordt gehuldigd. In het najaar 2023 stelde ik vzw Urban Foxes aan om die opdracht te begeleiden waarbij jongeren aan het stuur zitten bij het definiëren, uitschrijven en jureren van de projectoproep 'DURF' die zich richt op het versterken van jongeren via het Nederlands.

OD 2.4: Opzetten van een integraal informatie-, communicatie- en mediabeleid dat de kennis van en toegankelijkheid tot Brussel verhoogt

Als Vlaams minister bevoegd voor Brussel behoort het tot mijn kerntaken om onze hoofdstad bekend en geliefder te maken. Ook in 2023 voerde ik een eigentijds, assertief en integraal informatie-, communicatie- en mediabeleid dat de kennis over en toegankelijkheid tot Brussel verhoogt. Partners zoals Muntpunt, BRUZZ, Brik, BRIO en Brukselbinnenstebuiten spelen daarbij een uitgelezen rol. Wetenschappelijke informatie, hard nieuws, laagdrempelige informatie, studentencommunicatie en reële kennismakingsprojecten via stadsverkenningen gaan daarbij hand in hand.

Het Vlaams-Brussels merkenbeleid bleef in 2023 behouden. Op 14 oktober 2022 herbevestigde de Vlaamse Regering de afspraken over de huisstijl en het merkbeleid 'Vlaanderen' via een mededeling en een update van de omzendbrief. Voor Brussel werd de bestaande situatie bevestigd dat er wordt gewerkt met een combinatie van het N-logo en het logo Verbeelding Werkt. Tijdens de coronajaren werd de plaatsing van die logo's – die aan een externe firma is uitbesteed – opgeschort, maar sinds 2022 werd dit traject opnieuw opgestart. In totaal dragen nu 422 instellingen van het Nederlandstalig netwerk in Brussel het logo van de Vlaamse overheid; 435 instellingen dragen het N-logo.

Na de aanwerving van een deeltijdse onderzoeksmedewerker bij het team Coördinatie Brussel maakten we in 2023 werk van een actievere en bredere ontsluiting van kennis en data over Brussel. Met de toelichtingsnota 'Een blik op Brussel' resulteerde dit intussen in de publicatie van het allereerste cijferboek Brussel. Via helder grafiekwerk en een toegankelijke tekst werpt die toelichtingsnota een blik op demografie, onderwijs, armoede, werk, digitalisering, vrije tijd en zorg in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Ook de bijhorende brondata zijn vrij te raadplegen via de website van Coördinatie Brussel. Het cijferboek zal voortaan tweemaal per jaar gepubliceerd worden en vormt de eerste stap waarmee ik de Brusselse blinde vlek in het Vlaamse cijferlandschap wil wegwerken.

Op 12 september 2023 organiseerde ik in het Herman Teirlinckgebouw een derde Trefdag voor mijn Vlaams-Brusselse partnerorganisaties met dezelfde doelen als de vorige edities: organisaties elkaar laten ontmoeten en onderlinge bruggen bouwen, de kennisdeling tussen de organisaties versterken door het delen van goede praktijken en de banden

tussen netwerk en beleid versterken door onderlinge informatie-uitwisseling. Er waren 225 aanwezigen die 135 organisaties vertegenwoordigden. Broedplekken vormden het centraal thema.

Na de coronajaren werden in 2022 acties hernomen om de personeelsleden van de Vlaamse overheid te verbinden met hun hoofdstad. In 2023 waren er lezingen van Hans Vandecandelaere in het kader van zijn project 'Hyperdivers Brussel', een performance van Tom Lanoye in de KVS, de theatervoorstelling 'Als de Koning komt' van Theater Tartaar en de filmvoorstelling 'Brussel en Vlaanderen. Een verhaal van migranten' in Palace.

2.4.1 Muntpunt – slagkrachtig informatie-, communicatie- en ontmoetingshuis

Binnen de strategische doelstellingen van het beleidsplan 2021-2025 realiseerde Muntpunt tijdens het werkjaar 2023 de volgende doelstellingen:

Met meer dan een half miljoen bezoeken, een stijging van bijna 10% ten opzichte van 2022, werd een belangrijke mijlpaal bereikt. Het aantal actieve leden steeg tot 14.421 in 2023, een toename van 7,2%. De organisatie van 1.810 activiteiten met ongeveer 46.000 deelnemende bezoekers onderstreept de rol van Muntpunt als platform voor persoonlijke ontwikkeling. Muntpunt deed dit niet alleen, maar in samenwerking met 183 partnerorganisaties.

- Informatiecentrum

Door outreachend te werken en aanwezig te zijn op oudercontacten, welzijnsmarkten, sportevenementen en meer, bereikte de organisatie met haar informatieaanbod rechtstreeks de doelgroep. Tal van organisaties konden bovendien gebruikmaken van de inhoudelijke en communicatieve expertise en het gebouw van Muntpunt, waardoor het infocentrum zich steeds meer als partnerplatform profileerde.

- Brussel ontdekken

Op 11 juli organiseerde Muntpunt het feest van de Vlaamse Gemeenschap 'Vlaanderen Feest, Brussel Danst' in samenwerking met meer dan 20 partners. Zo'n 10.000 bezoekers tekenden present. De website 'Brussel voor Scholen' werd vernieuwd en in totaal schreven 170 nieuwe leerkrachten zich in op het platform. 151 Brusselfans kwamen op 23 april een hele dag in Brussel vertoeven tijdens Buitengewoon Brussel, een dag gewijd aan het noorden van Brussel.

- Lezen en leesbevordering

Op het vlak van leesbevordering focuste Muntpunt extra op drempelverlaging, voornamelijk door het betrekken van community's met de campagnes 'Whole New World' en '1 Stad, 19 Boeken'. Vanuit de jongerenwerking ging veel aandacht naar laagdrempelige toeleiding naar lezen, bijvoorbeeld met de voorleessessies i.s.m. HandiKNAP, dat organisaties helpt hun werking toegankelijker te maken voor kinderen en jongeren met een beperking.

- Levenslang leren

2023 zag een nieuwe lichtung van 'Digitalenten', het traject in samenwerking met Ligo Brusselleer en INTEC Brussel waarbij vrijwilligers worden opgeleid om mensen met digitale hulpvragen bij te staan. Hiervoor werd nog nauwer samengewerkt met partners zoals CAW Brussel en de Brusselse digipunten. Intussen vinden almaar meer community's en partnerorganisaties hun weg naar de doe-, leer- en maakplek De Grid in Muntpunt (Debateville, Podcast Academy, Skin Mutts, Gluon, DataBeers...).

- Muntpunt als derde plek

Met de introductie van het nieuwe regioreglement in september is het lidmaatschap voor alle Nederlandstalige Brusselse bibliotheken nu gratis. Het aanbod van studieplekken werd uitgebreid en Bookaplace, de door Muntpunt geïnitieerde app om studieplekken te reserveren, wordt sinds vorig jaar ook in de bibliotheek van Waregem gebruikt. De architecten leverden ondertussen het voorontwerp op voor de verbouwing van de benedenverdiepingen en de zoektocht naar een aannemer is opgestart.

Vzw Muntpunt ontving in 2023 een toelage van 2.689 keuro.

2.4.2 BRUZZ – een hart voor Brussel, een neus voor Vlaanderen

Binnen de strategische doelstellingen van BRUZZ werden voor het werkjaar 2023 de volgende prioritaire acties gerealiseerd:

- Het verhogen van de kwaliteit van de BRUZZ-berichtgeving bleef een prioriteit: in 2023 hervormde BRUZZ de redactie om de begeleiding en aansturing van de redacteurs te verbeteren. De hoofdredactie werd driekoppig met naast de hoofdredacteur, 2 redactiechefs, waaronder de redactiechef 'inhoud' die als voornaamste focus het verbeteren van de kwaliteit heeft.
- Met datzelfde streven in het achterhoofd is BRUZZ al in 2023 begonnen met het voorbereiden van de verkiezingsverslaggeving. Daarbij ligt de focus op een grondige opleiding voor alle betrokken redacteurs in de BRUZZ Academy. Er werd een apart redactieteam gecreëerd om de verkiezingsverslaggeving vorm te geven. BRUZZ werkt onder andere samen met Muntpunt voor de verkiezingsverslaggeving.
- BRUZZ focust op de eigen verhalen, waarbij bijvoorbeeld de verslaggeving rond de oranje vuilniszak heel wat aandacht trok. Een ander groot crossmediaal dossier was 'De klimaatbestendige stad': BRUZZ onderzocht wat Brussel kan leren van Wenen en Kopenhagen en vroeg aan de Brusselaars wat ze zelf kunnen doen. BRUZZ focuste een week lang op radio, TV, online en in het magazine op het fenomeen van de (veronderstelde) straffeloosheid in Brussel. Met dat soort verhalen maakt BRUZZ het verschil met de nationale media.
- Het cultureel magazine, BRUZZ Select, werd in 2023 opnieuw een maandblad (voordien 2 per jaar). Op die manier biedt BRUZZ nog een breder platform aan alle grote en kleine culturele initiatieven in het Brussels Gewest.
- BRUZZ werkte in 2023 aan een volledig nieuw digitaal platform, gebaseerd op een uitgebreid gebruikersonderzoek. De focus ligt op 'mobile first' en op meer reactiemogelijkheden voor de BRUZZ-gebruiker. Meer dan 60% van de websitebezoekers doen dit via smartphone of tablet.
- Samen met de regionale zenders van NORTV werkte BRUZZ mee aan een project om cijfers en data over hun digitale platformen te verzamelen. Dat resulteerde in een gezamenlijk dashboard voor alle regionale zenders. BRUZZ zet ook mee de schouders onder het crossmediaal meetsysteem dat in 2023 verder werd uitgewerkt.
- Sinds januari 2023 is BRUZZ aan de slag met het 'editorial analytics systeem' SmartOcto. Daarmee verzamelt de redactie 'realtime' kwalitatieve informatie over het bereik van elk artikel dat gepubliceerd wordt. Die informatie helpt de redactie om elke bijdrage op de best mogelijke manier tot bij het publiek te brengen. BRUZZ is de eerste regionale redactie die dit systeem introduceert.
- BRUZZ werkt nauw samen met de redactie van vrtnws.be die dagelijks een selectie van het BRUZZ-aanbod op haar eigen platform publiceert. Die samenwerking resulteerde in een opvallend brede verspreiding van het Brussel nieuws via de VRT-website.
- In 2023 bereidde BRUZZ de lancering voor van een volledig vernieuwde audiovisuele huisstijl en slogan (lancering: januari 2024). De nieuwe identiteit onder de slogan 'Brussels is Capital' weerspiegelt de ambitie van BRUZZ om het eerste nieuwsmerk van Brussel te zijn.
- 'Brussels helpt' kende een recordjaar: op meer dan 100 plekken in het gewest werd op 25 november spaghetti gemaakt en gegeten ten voordele van Straatverplegers. Dat resulteerde in een recordopbrengst van 85.000 euro en onderlijnt de ambitie van BRUZZ om de verschillende gemeenschappen in de stad dichterbij elkaar te brengen.
- Ten slotte blijft BRUZZ focussen op duurzaamheid: BRUZZ slaagde erin om het hele Flageygebouw (en al de huurders) te laten overschakelen op groene stroom. Daarnaast werd het wagenpark 100% elektrisch en werden 2 cargobikes in gebruik genomen voor verplaatsingen van journalisten en hun materiaal in de stad.

De vzw Vlaams-Brusselse Media ontving in 2023 een subsidie van 6.567 keuro.

2.4.3 Brukselbinnenstebuiten - met open blik op de hoofdstad

Brukselbinnenstebuiten (inclusief deelwerking Stapstad) verzorgde in 2023 in totaal 714 tours, tegenover 682 tours in 2022. Vooral de Stapstad-tours voor (school-)kinderen kenden een mooie groei: 239 tours, het hoogste aantal sinds Stapstad bestaat. Voor Brukselbinnenstebuiten komen de meeste groepen uit Vlaanderen, maar er is ook een groot aantal groepen uit Brussel zelf. Stapstad werkt voor de organisatie van schooltours nauw samen met onder meer JES, School Podium Noord en Op-Weule.

Brukselbinnenstebuiten probeert veel aandacht te besteden aan diversiteit in werking en publiek, onder meer door de organisatie van dertig stadstours voor cursisten Nederlands, die goedkoop worden aangeboden aan de Brusselse CVO's en LIGO/Brusselleer. Brukselbinnenstebuiten was ook opnieuw betrokken bij het Polsslag-project 'Stadsmakers' van Hans Vandecandelaere, rond de Brusselse hyperdiversiteit. In totaal werden er in 2023 dertig stadstours rond het thema gegidst. Hij verzorgde ook een bijscholing voor de andere gidsen. Met het FMDO (Federatie Mondiale en Democratische Organisaties) werkte Brukselbinnenstebuiten samen in het kader van hun project 'Twee (t)huizen, één gids'. Brukselbinnenstebuiten leidde de kandidaat-gidsen van het FMDO mee op zodat ze in het voorjaar een rondleiding konden geven in het BELvue-museum.

Brukselbinnenstebuiten bewaakt de kwaliteit van haar tours en wil ze zo actueel en verdiepend mogelijk maken. De gidsen kregen in totaal zestien bijscholingen aangeboden. Brussel volgt nauwgezet de recente evolutie in Brussel (bijvoorbeeld in het zogenaamde 'hypercentrum' met de Centrale Lanen, Beurs en Brucity) en stelt over wijken en thema's stevige dossiers op.

Brukselbinnenstebuiten vindt samenwerking met andere (Brusselse) partners erg belangrijk: Muntpunt (11 juli, Buitengewoon Brussel, Doe-het-zelfwandelingen), het Huis van het Nederlands (Stadstours voor cursisten Nederlands), AB Concerts (Boterhammen in het Park), BRIO (Brukselpublicaties zijn opgenomen in de BRIO-databank), de VGC (Wonen in Brussel), Atelier Groot Eiland, Molenbeek for Brussels 2030 (tours tijdens zomerschool), BRAL (project rond luchtkwaliteit ExpAIR)...

De vzw Brukselbinnenstebuiten ontving in 2023 een subsidie van 219 keuro.

2.4.4 BRIO – meer kennis over onze hoofdstad

BRIO richt zich op het wetenschappelijk onderbouwen van het Brussel- en Randbeleid. De onderzoeksgroep heeft de voorbije jaren systematisch gewerkt aan beleidsrelevant onderzoek en het selecteren, verzamelen en toegankelijk maken van wetenschappelijke en beleidsrelevante informatie over Brussel en de Rand. BRIO schreef in 2023 acht onderzoeksfiches.

Het focusthema voor het onderzoek van BRIO voor de periode 2022-2023 voor het Brusselluik was de mismatch op de arbeidsmarkt die blijkt uit de jeugdwerkloosheid in Brussel en niet ingevulde vacatures in de Vlaamse Rand. Op 1 december 2023 organiseerde BRIO een studiedag over dat thema: 'Hoe goed sluit het Brussels onderwijs aan bij de vraag naar tewerkstelling in de Vlaamse Rand?'

BRIO werkte in 2023 ook aan drie omvangrijke onderzoeksprojecten: (1) In 2022 startte het vijfde Brusselse Taalbarometeronderzoek en (2) het derde Taalbarometeronderzoek in de Vlaamse Rand. Die lopen in 2024 af met een rapport en publieke presentatie van de resultaten. BRIO coördineert ook (3) G-EPIC, een onderzoek rond genderempowerment in

de klas, dat startte in 2023 en drie jaar loopt. Verder bleef BRIO, naast eigen fiches en onderzoeksrapporten, systematisch ook wetenschappelijke en beleidsrelevante informatie van derden over Brussel en de Vlaamse Rand samenbrengen en ontsluiten via de BRIO-website: www.briobrussel.be. Ook de samenwerking met Vlaams-Brusselse partners, zoals Brik en Brukselbinnenstebuiten, werd verder uitgebouwd.

BRIO ontving in 2023 een subsidie van 114 keuro.

2.4.5 Brik – Brussel als bruisende studentenstad

Brik focuste in 2023 verder op betaalbare en kwaliteitsvolle studentenhuisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De visie die werd neergepend in het 'manifest voor hedendaagse, betaalbare en kwaliteitsvolle studentenhuisvesting' in 2022 geeft richting aan de stappen die Brik zet in haar beleidswerk. Met het ontwerp van nieuwe gewestelijke stedenbouwkundige regels maakte Brik binnen het openbaar onderzoek in januari 2023 een uitgebreid bezwaar over aan de gewestelijke overheid met een aantal voorstellen. Voor het eerst wordt studentenhuisvesting een volwaardige categorie binnen de nieuwe gewestelijke regels, maar Brik stelde vast dat er heel wat kansen blijven liggen.

Brik breidde haar eigen aanbod betaalbare en kwaliteitsvolle koten, voor studenten van de Vlaamse hogeronderwijsinstellingen, verder uit. Met steun vanuit het Vlaams Brusselfonds kocht Brik in 2023 twee studentenhuizen aan, samen goed voor 32 extra units. Daarnaast nam Brik nog een klein pand in beheer via een inhuurformule, goed voor 12 extra units.

Brik herlanceerde in 2023 de campagne 'Kilowattkot', met een brede socialmediacampagne en tips om zuinig om te springen met energie. Daarbij monitort Brik het verbruik in haar eigen studentenhuizen en informeert het de student-huurders hierover. Tevens investeert Brik in haar eigen studentenhuizen om de energieprestaties te verbeteren, o.a. via nieuwe verwarmingssystemen, ingrepen in isolatie of installatie van LED-verlichting.

In 2023 kwam zowel de nieuwe versie van de online kotzoeker MyKot online, als de vernieuwde website brik.be. De promotie van Brussel gebeurde ook in 2023 met een grote online campagne in twee golven. De slagzin was 'Brussel: zijn wie je bent, worden wie je wil' en de campagne omvatte video's waarin huidige en oud-studenten vertellen over hun ervaring als Brusselse student.

Ten slotte trapte Brik ook in 2023 het Brussels academiejaar af met Brussel Brost, met meer dan 7.000 feestende studenten in Paleis 12.

De vzw Brik ontving in 2023 een subsidie van 1.929 keuro.

OD 2.5: Aanvullende initiatieven nemen die het reguliere beleid van de Vlaamse ministers met gemeenschapsbevoegdheden kunnen versterken

Naast de partners die vormgeven aan mijn informatie-, communicatie- en mediabeleid, steun ik ook een aantal instellingen die flankerend zijn bij het reguliere zorg-, onderwijs- en cultuurbeleid van de Vlaamse Regering. Zij vullen het reguliere beleid aan en zoeken oplossingen die op maat zijn gesneden van de Brusselse realiteit.

2.5.1 Werken aan een Nederlandstalig zorgbeleid met Brussel-eigen oplossingen ten dienste van de bevolking

Voor het beleid binnen de domeinen Welzijn en Gezondheid in Brussel zijn – naast de VGC – het Huis voor Gezondheid en het Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg de structurele

partners. Een goede samenwerking tussen beide beleidspartners ter versterking van hun specifieke opdrachten is cruciaal.

Het Huis voor Gezondheid zette zich in 2023 verder in om mee voor een Nederlandstalig, kwaliteitsvol zorgaanbod in Brussel te zorgen. Het promootte de instroom in zorgopleidingen en uitstroom naar het Brussels zorgwerkveld via workshops en inleefmomenten op maat voor jonge en volwassen studiekeziers. Eens gestart aan een zorgopleiding maakte het Huis de toekomstige zorgprofessionals warm voor een stage en achteraf een job in het Brusselse zorglandschap. Het hoogtepunt in 2023 waren de casuswandelingen met 509 ingeschreven studenten. Voor het eerst nam het Huis (bijna alle) zorgopleidingen, uit de verschillende Brusselse hogescholen en de VUB, samen mee op pad met een (fictieve) 'Brusselaar in een kwetsbare situatie'. Tijdens de wandeling kregen de studenten inkijk in het leven, de zorgen, dromen van deze Brusselaar en konden ze kennismaken met hun ondersteunend netwerk. Er werden ook zorgorganisaties bezocht en reflectieopdrachten uitgevoerd. De uitbreiding van de doelgroep voor deze actie kon door de interne werking te herorganiseren volgens het model van Kaiser Permanente.

Het behouden van zorgprofessionals in Brussel blijft een uitdaging. Op Work4Me konden de studenten kennismaken met verschillende Brusselse werkgevers en met de eigen ondersteunende dienst 'starten als zorgprofessional in Brussel'. Verder werd de cursus 'Empathisch Nederlands' uitgewerkt in samenwerking met UCLL. De 15 modules of lessen focussen op medische woordenschat, taalkundige regels en communicatieve vaardigheden voor zorgprofessionals in het voeren van een empathisch gesprek met hun patiënt/cliënt.

Vzw Huis voor Gezondheid ontving in 2023 een subsidie van 491 keuro.

Het Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg werkte in 2023 de samenwerking met Inclusie Invest verder uit. Het samenwerkingsverband werd uitgebreid met Hefboom vzw. Er werden een aantal projecten opgezet, voornamelijk in Limburg. Naast ad hoc advies voor een 20-tal organisaties, werd bijvoorbeeld intensief samengewerkt met De Oever voor de uittekening van het masterplan voor hun jeugdzorginfrastructuur of met de gemeente As voor een sociale invulling van het oud gemeentehuis van Niel.

In samenspraak met het Brussels Platform Armoede, SAAMO en CAW Brussel werkte het Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg verder op het thema digitale exclusie. Er werd een cahier over het thema opgesteld en een film gemaakt.

Het Art.is.t.Care-project, dat inzet op meer samenwerking tussen de woonzorg- en de kunstsector, kreeg verder vorm. Er gingen in verschillende Vlaams Erkende woonzorgcentra in Brussel, kunstenaars aan de slag met dans, theater en muziekcompositie. De ervaringen werden via videocapsules en getuigenissen gedeeld op het inspiratiemoment dat plaatsvond op 12 juni 2023. In het najaar werd met 5 woonzorgcentra uit Brussel en de Vlaamse Rand een traject gestart om ook in hun huizen tot uitwisseling tussen de twee sectoren te komen. De stuurgroep die samengesteld werd met zowel woonzorgsector, kunstensector, hoger (kunst)onderwijs, Demos, Lasso, als departement Welzijn en coördinatie Brussel, opgestart tijdens de COVID-periode, blijft op regelmatige basis het project van dichtbij opvolgen. Kenniscentrum neemt in deze groep het voorzitterschap op zich.

Tien jaar na de programmatiestudie inzake het thuishouden en huisvesten van ouderen, werd het deel van het onderzoek over gezinszorg hernomen. Er werd een nota opgesteld over de Vlaams erkende gezinszorg in Brussel, gesitueerd binnen de uitdagende Brusselse context, waarin ze moeten concurreren met GGC- en Cocof-erkende diensten. Dat is niet eenvoudig omwille van de complexe arbeidssituatie, de krapte op de arbeidsmarkt gekoppeld aan het vinden van geschikt Nederlandskundig personeel en het grote concurrentienadeel in prijssetting tussen de Vlaams erkende dienstverlening t.o.v. die van

de andere gemeenschappen. De nota werd overgemaakt aan de betrokken Vlaams erkende Brusselse diensten voor gezinszorg, die op basis daarvan het gesprek met hun eigen directie en de bevoegde minister aangaan.

Het Vlaams steunpunt vrijwilligerswerk Brussel focuste in 2023 extra op de grote groep mensen met een migratieachtergrond die een groot onbenut potentieel aan vrijwilligers vormen. Vrijwilligerswerk wordt op die wijze een hefboom voor empowerment: wennen aan een werkritme, werkervaring opdoen, sociale contacten leggen, Nederlands oefenen. De 'Vrijwilligersmarkt Superdivers' werd ook opnieuw georganiseerd waarbij een 20-tal organisaties hun aanbod kenbaar maken.

De vzw Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg ontving in 2023 een subsidie van 222 keuro.

2.5.2 Eigen initiatieven nemen die het reguliere onderwijs- en jeugdbeleid kunnen versterken

Het beleid dat ik als Vlaams minister bevoegd voor Brussel voer richting 'kinderen en jeugd' is transversaal, dat wil zeggen dat al de subsidie-instrumenten aandacht voor 'kinderen en jeugd' als aandachtspunt vermelden. Ik streef ernaar in globale zin initiatieven te steunen die de kind- en jongerenvriendelijkheid van onze hoofdstad versterken.

De subsidielij 'Polsslag Brussel' (projectpartners) vermeldt: "Aandacht voor kinderen, jongeren, intergenerationele dynamieken en kwetsbare mensen is een belangrijk pluspunt". Dat is een contextfactor die voor alle aanvragen geldt. Tijdens de dossierbegeleiding die mijn administratie aanbiedt, zorgen we ervoor dat we dat ten overvloede beklemtonen.

Meer specifiek voor categorie 3 staat er: "Kinderen, jongeren en mensen in (kans)armoede zijn prioritaire doelgroepen van stadsinnovatieve projecten die het weefsel, de samenhang en de leefbaarheid van onze hoofdstad Brussel versterken. We moedigen initiatieven aan waarbij de doelgroepen meewerken aan de projectopbouw, zodat een volwaardige betrokkenheid en gedeeld eigenaarschap ontstaat".

Dat heeft de afgelopen jaren geleid tot heel wat mooie projecten: projecten rond "urban culture", kunsteducatieve projecten die bruggen slaan tussen de jongeren- en onderwijssector, projecten die kwetsbare jongeren naar de arbeidsmarkt toeleiden, sociaal-sportieve projecten...

In 2023 werden twee belangrijke impulstrajecten (her)opgestart:

- Homaar (opstart groeiplek voor jongeren in Brussel): Het gaat hier om de uitbouw van een groeiplek in Brussel voor jongeren van 15 tot 23 jaar die emotioneel vastlopen. Homaar vult al 5 jaar de leemte die er bestaat tussen de ambulante en residentiële zorg en maakt de brug tussen jeugdwerk en -welzijn in de provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen. De organisatie wil nu een werking in Brussel uitbouwen, aangepast aan de hoofd- en grootstedelijke noden en zo innovatieve laagdrempelige zorg bieden aan de Brusselse jongeren, wat ook de werking in Vlaanderen verder kan inspireren en versterken.
- Road to Glory: Road to Glory richt zich – door het aanbieden van volledig gratis sportlessen – op een bijzondere groep jongeren die vandaag de dag niet (voldoende) wordt aangesproken door bestaande Belgische vzw's, zijnde de jongeren uit een vaak kansarme omgeving die het "maatschappelijk niet goed doen" (bv. schoolverlaters, drugsverslaafden, (lichte en zware) criminelen, geradicaliseerde jongeren...) en die vaak niet worden aangetrokken door initiatieven met een intellectuele insteek.

In de beheersovereenkomsten met onze partnerorganisaties werd bij al die partners de volgende passage opgenomen: "Bij de werking is er aandacht voor de transversale thema's op het gebied van het Vlaamse gelijkekansen-, integratie-, armoede- en jeugdbeleid. Die aandacht wordt vertaald in concrete acties." Dat wordt nauwgezet opgevolgd tijdens jaarlijkse convenantgesprekken.

Die passage heeft geleid tot verschillende specifieke acties bij onze partnerorganisaties. Sommige van die partners schenken op een vanzelfsprekende wijze aandacht aan kinderen en jongeren, vermits het hun doelpubliek is (bijvoorbeeld Studio Globo, Brik en de Stapstadwerking van Brusselbinnenstebuiten), maar ook partners zoals Muntpunt, BRUZZ, BRIO, Kuumba en het Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg ontplooiën een specifieke doelgroepenwerking richting jongeren. Die acties zijn opgenomen in hun meerjarenplan. Twee voorbeelden:

- Muntpunt geeft kansen aan jongeren uit de omgeving door ze in te schakelen als vrijwilliger in de publiekswerking (game zone, activiteiten, schaakclub..). Via 'Project pitch' doet Muntpunt een oproep naar jongeren om een idee voor een activiteit, evenement of onderneming te pitchen, en team jeugd van Muntpunt helpt die jongeren om hun project te realiseren (ofwel via het faciliteren van hun activiteit, ofwel via begeleiding naar ondernemerschap).
- BRIO werkte rond het nieuwe tweejaarlijks thema: 'Mismatch tussen jeugdwerkloosheid in Brussel en openstaande vacatures in de Rand' (2022-2023). Hiervoor werden zoals elk jaar vier originele onderzoeksfiles geschreven, die via de BRIO-nieuwsbrieven werden verspreid. Het betreft files over de aansluiting van de Brusselse werkgelegenheids- en aanwervingsbekkens, mediaframes en percepties over Brussel, sociale cohesie en polarisering bij Brusselse jongeren en het belang van mededogen in een superdivers Brussel.

Ook bij het Vlaams Brusselfonds (investeringsubsidies) is er aandacht voor kinderen en jongeren. Hoewel daar jongeren niet specifiek als doelgroep worden vermeld, wordt er wel aandacht gevraagd voor intersectorale samenwerking, buurtverankering en bestrijding van de leegstand. Ook hier worden in de praktijk initiatieven ondersteund waarvan kinderen en jongeren de vruchten plukken, zoals in het recente verleden bijvoorbeeld de polyvalente danszaal voor de Kunstacademie van Anderlecht (DKO), de inrichting van een huiswerkruimte voor Habbekrats, de vernieuwing van het inleefatelier van Studio Globo en de herinrichting van de lokalen van Art2Work.

In oktober 2023 kende ik een investeringssubsidie toe aan Brik voor het verwerven van een pand waarin kwaliteitsvolle én betaalbare studentenhuisvesting wordt ondergebracht. De filosofie van Brik is om te focussen op collectieve studentenhuisvesting, waarbij het delen van gemeenschappelijke ruimtes aanzet tot verbinding tussen de studenten.

Studio Globo ondersteunt Vlaamse leerkrachten in spe en leerkrachten in functie om in hun klas en school diversiteit als leerkans aan te grijpen. Daarbij vormt Brussel een ervaringsplek om de rijkdom van verscheidenheid te ontdekken. Studio Globo wil daarmee bijdragen aan de ontwikkeling van een genuanceerde beeldvorming over Brussel en de superdiverse samenleving bij leerlingen van alle onderwijsniveaus en hun leerkrachten. In 2023 ontving Studio Globo 52 klassen, goed voor meer dan 1.200 leerlingen, van het basisonderwijs in het volledig vernieuwde traject en decor van 'Over de strepen' in Brussel. Tijdens de aansluitende buurtwandeling gingen meer dan 500 leerlingen op zoek naar boeiende verhalen in Kuregem. Die verhalen werden gebruikt om met de leerlingen te reflecteren over beeldvorming en vooroordelen. De projectdag 'Brussel Belevén' voor het secundair onderwijs werd in 2023 inhoudelijk verder versterkt door de integratie van verhalen en ervaringen van Brusselse jongeren en een uitbreiding van te bezoeken hotspots en buurtorganisaties. Studio Globo bereikte met dit aanbod ook heel wat nieuwe hogescholen en toekomstige leerkrachten uit het basisonderwijs. Daarnaast bleef Studio

Globo in 2023 focussen op vormingssessies voor leerkrachten en voor studenten van de lerarenopleiding.

De vzw Studio Globo ontving in 2023 een subsidie van 143 keuro voor haar Brusselwerking.

Ten slotte vermelden we nog specifiek onze subsidie voor de Brede Schoolwerking. In 2021 startte de VGC met een hervormingstraject van het subsidiekader Brede School. Hiertoe werd een brede bevraging uitgevoerd en verdiepende focusgroepen georganiseerd met verschillende stakeholders: coördinatoren, werkgevers, Brede School-stuurgroepen, partners, VG, leerkrachten, ouders, gezinnen in kansarmoede, kinderen en jongeren. Vanaf 2024 zal de Vlaamse Gemeenschapscommissie samen met de Vlaamse Gemeenschap de werking van de Brusselse Brede Scholen verduurzamen en versterken binnen het nieuw goedgekeurde subsidiekader. De bedoeling is om meer Brede Scholen dan voorheen te kunnen financieren met de middelen van de VG en de VGC samen.

De VGC ontving in 2023 een subsidie van 705 keuro voor de ondersteuning van de Brede Schoolprojecten.

2.5.3 Eigen initiatieven nemen die het reguliere cultuurbeleid kunnen versterken

De Vlaamse overheid heeft de afgelopen decennia heel wat geïnvesteerd in de uitbouw van een sterke Brusselse culturele en artistieke sector, die uitgesproken internationaal en vooruitstrevend is en tegelijkertijd diepgeworteld is in de Brusselse samenleving. Via de subsidielijn 'Polsslag Brussel' steunde ik ook in 2023 initiatieven die een culturele en maatschappelijke dimensie aan elkaar koppelen. Op 12 juni 2023 organiseerde ik samen met de Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn een geslaagd infomoment over de samenwerking tussen de kunst- en woonzorgsector onder de noemer 'Art.is.t.Care'. Op de inspiratienamiddag ging een panel van vertegenwoordigers van beide sectoren en ervaringsdeskundigen met elkaar in gesprek. Daarnaast werden vier inspirerende voorbeelden getoond van projecten die kunstenaars en woonzorg dichter bij elkaar brengen.

Het Vlaams-Afrikaans Huis Kuumba ontplooit op basis van de meerjarenovereenkomst 2021-2025 haar werking rond drie ambities: als ontmoetingshuis, als cultuurhuis en als huis van educatie en expertise. In september 2023 verhuisde Kuumba van Elsene naar Anderlecht, waar het samen met het Internationaal Comité en FORA een broedplek vormt en inhoud geeft. Een nieuwe plek betekent voor Kuumba een nieuwe aanpak: het uitbouwen van een nieuwe buurtwerking in Anderlecht en een nieuwe manier van werken in Elsene, waar Kuumba een antenne zal behouden, o.a. voor gegidste tochten. Kuumba organiseerde 11 verschillende poëzieavonden ("Kuumba Outspoken") op verschillende locaties in Brussel. De artiesten stonden in 2023 niet alleen in Brussel, maar ook op verschillende podia in Vlaanderen. De samenwerkingsverbanden met partners zoals Bozar, KVS, Willemsfonds, Muntpunt, het Afrika Museum en een aantal gemeenschapscentra werden hechter.

De vzw Kuumba ontving in 2023 een subsidie van 144 keuro.

1.4. SD 3: De versterking van de positie van het Nederlands in de hoofdstad

OD 3.1: Het voeren van een actief taalpromotie- en oefenkansenbeleid met het Huis van het Nederlands Brussel als centrale actor

In 2023 vierde het Huis van het Nederlands Brussel zijn 20ste verjaardag met een groot feest. Het onderzoek naar de motivatie van Brusselse NT2-leerders werd afgerond. De kwantitatieve analyse van de taalvorderingen van klanten van het Huis werd uitgebreid

met resultaten uit het schooljaar '22-'23. Taalvorderingen werden gelinkt aan een aantal profielkenmerken en vergeleken met de vordering van cursisten in Vlaanderen. Zo werd het objectieve kader geschetst waartegen de bevindingen van het eigenlijke motivatieonderzoek worden afgezet. Aanvullend werden klankbordgroepen en feedbackmomenten met partners uit betrokken sectoren georganiseerd om de resultaten correct te interpreteren en om beleidsaanbevelingen te formuleren voor het Huis, het NT2-onderwijs, de tewerkstellings- en de vrijetijdssector. Op 1 juni werden de onderzoeksresultaten voorgesteld.

In augustus 2023 lanceerde het Huis van het Nederlands Brussel ook een grote wervingscampagne voor anderstaligen in Brussel die Nederlands willen leren. Het uitgangspunt was dat mensen Nederlands leren om een bepaald levensdoel te bereiken, zoals bijvoorbeeld een betere job vinden, hun kinderen goede (school)begeleiding geven of contacten leggen in de vrije tijd. De campagne werd grotendeels op sociale media en met googleadvertenties gevoerd, maar er was ook een affichecampagne in het straatbeeld. De bedoeling van de campagne was sensibilisering rond het leren van Nederlands, het verhogen van de zichtbaarheid van het Huis van het Nederlands Brussel en een betere toeleiding naar het Huis en de CVO's.

Daarnaast werd er algemene promotie gevoerd voor oefenkansen via infosessies, de website www.nederlandsoefeneninbrussel.be en social media. Plonge, de interactieve applicatie om Nederlands in Brussel te ontdekken én te beleven, kende in 2023 een succesvol eerste volledige werkingsjaar. Maar liefst 1.900 deelnemers vonden de weg naar deze nieuwe tool voor taalpromotie. Het stadsspel wordt gespeeld door een uiteenlopend publiek gaande van jongeren uit het Franstalige secundair onderwijs over hogeschoolstudenten tot NT2-cursisten.

Tot slot werd de digitale infrastructuur op punt gezet, zowel voor gebruik door eigen personeel als door externe organisaties die lokalen huren. De installatie van smartboards in de vergaderlokalen en het auditorium werd gefinaliseerd en er waren investeringen in bijkomende audiovisuele apparatuur om videoconferenties optimaal te laten verlopen.

De vzw Huis van het Nederlands Brussel ontving in 2023 een subsidie van 695 keuro, waarvan 245 keuro eenmalige middelen voor de promotiecampagne.

De financiële middelen om de cursussen NT2 voor Brusselaars kosteloos aan te bieden zijn sinds 1 september 2023 verankerd in het gewijzigde decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

OD 3.2 De Taalbarometer als polsslag van de Brusselse taalverhoudingen

Sinds 1997 geeft de Vlaamse overheid de opdracht om de Brusselse taalsituatie via een wetenschappelijk survey-onderzoek in kaart te brengen. Er werden al vier Brusselse Taalbarometeronderzoeken uitgevoerd, die in 2001, 2007, 2013 en 2018 resulteerden in een wetenschappelijke publicatie. Het jaar 2023 stond volledig in het teken van de uitvoering van de enquête voor de vijfde Brusselse Taalbarometer door veldwerkbureau Ipsos nv. De survey gebeurde in samenwerking met de onderzoeksgroep BRIO van de Vrije Universiteit Brussel, die de afname van de bevraging mee voorbereidde en begeleidde, de verzamelde surveygegevens vervolgens analyseert en hierover rapporteert. De presentatie van de resultaten van de vijfde Brusselse Taalbarometer vindt plaats op 15 mei 2024.

OD 3.3: De naleving van de taalwetgeving opvolgen

Het Steunpunt Taalwetwijzer blijft sinds haar oprichting in 2002 een uniform aanspreekpunt voor vragen over de taalwetgeving en registreerde het afgelopen werkjaar

- dat liep van september 2022 tot en met augustus 2023 - 374 vragen over de taalwetgeving. Net zoals de afgelopen jaren gaan de meeste vragen over het taalgebruik in bestuurszaken. Dat is logisch omdat veel lokale en Vlaamse overheidsinstanties vragen stellen aan het Steunpunt Taalwetwijzer. Zij stellen namelijk bijna 1/3 van het totaal aantal vragen. Burgers, bedrijven en onderwijsinstellingen kunnen ook bij het Steunpunt Taalwetwijzer terecht met vragen over de taalwetgeving. Particulieren stelden het merendeel van het totaal aantal vragen. Het Steunpunt Taalwetwijzer stelde in het afgelopen werkjaar opnieuw vast dat de meeste vragen zich voordoen in het Nederlandse taalgebied. Het aantal vragen in Brussel-Hoofdstad blijft klein in vergelijking met het aantal vragen over het Nederlandse taalgebied.

1.5. SD 4: Een coherent en geëngageerd beleid voor onze hoofdstad gedragen door de hele Vlaamse Regering

OD 4.1: De Brusselnorm in infrastructuur en dienstverlening ten behoeve van de Brusselaars nastreven

OD 4.2: De Vlaamse decreten en besluiten toetsen op de toepasbaarheid in Brussel en op de band van Brussel met Vlaanderen (Brusseltoets)

In de Samenwerkingscommissie van 30 november 2022 deed de GACB het voorstel om voortaan om de twee jaar een GACB-rapport af te leveren, wat werd aanvaard. Het meest recente GACB-rapport bundelt de financiële cijfers van 2021 en 2022, hetgeen de relevantie van de analyse versterkt. Dat rapport werd in maart 2024 voorgesteld.

Voor wat de Brusselnorm betreft zijn de cijfers vrij stabiel: 5,19% in 2019; 5,21% in 2020, 5,28% in 2021 en 5,06% in 2022. De 5%-norm werd dus steeds in globo gehaald. De uitgaven gelieerd aan de coronacrisis werden afzonderlijk in kaart gebracht om een correcte vergelijkingsbasis te behouden. Indien we die middelen incalculeren, zijn de cijfers de volgende: 5,21% in 2020, 5,21% in 2021 en 5,11% in 2022.

OD 4.3 Een intermediaire en faciliterende rol spelen bij het Brusselbeleid van de Vlaamse Ministers

Vanuit mijn horizontale bevoegdheid bleef ik ook in 2023 een actieve en intermediaire rol spelen bij het Brusselbeleid van de andere Vlaamse ministers, o.a. via de stuurgroepen Woonzorg Brussel en Art.is.t.Care, via formele en informele gesprekken met de VGC-collegeleden, bij de opmaak van Brusselparagrafen of via het toetsen van de toepasbaarheid van in opmaak zijnde Vlaams gemeenschapsbeleid.

4.3.1 Investeren in de unieke internationale en diverse positie van Brussel als toonaangevende, culturele en toeristische sleutelplek, waarin duidelijke aanwezigheid ook samenwerking behelst

Het Vlaamse culturele leven vormt een onmisbare schakel in het Brusselse cultuurlandschap. Op het vlak van cultuur wil de Vlaamse Regering investeren in de unieke internationale en diverse positie van Brussel als toonaangevende sleutelplek. In samenwerking met alle andere institutionele culturele spelers in Brussel zorgen we ervoor dat het zeer diverse culturele aanbod in Brussel breed wordt gecommuniceerd en zoeken we manieren om de toegang ertoe te vergemakkelijken. Zo werd eind 2023 een nieuw ticketingplatform geïmplementeerd waarop het volledige culturele aanbod van Brussel wordt samengebracht, ook dat van de kleinere culturele spelers. Het platform stelt die culturele spelers in staat om hun activiteiten gericht aan hun publiek te communiceren.

Het overleg binnen de Interministeriële Conferentie Cultuur gaat verder en ook in 2023 agendeerden we specifieke dossiers waarrond beraad en samenwerking nodig is. Voor wat betreft het Amerikaans Theater lopen momenteel gesprekken tussen Vlaanderen en de

Stad Brussel met het oog op een erfpachtovereenkomst. Inmiddels bereiden we een principieovereenkomst voor en is er een projectmanager aangesteld om voorbereidend onderzoek te doen naar de site zelf (bouwkundig en qua exploitatie).

Vanuit de gekozen thema's en de Vlaanderen brede verhaallijnen bleven we Brussel als toeristische topbestemming en als hoofdstad van Vlaanderen promoten in het buitenland, samen met Antwerpen, Brugge, Gent, Mechelen en Leuven. Het merk "Brussel(s)" wordt gekoppeld aan het merk "Vlaanderen/Flanders".

In 2023 werd de uitvoering en opvolging van het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan (JKP) verdergezet. Ik maakte werk van de acties binnen de beleidsvelden Jeugd, Brussel, Media en Armoedebestrijding en stimuleerde mijn collega-ministers om hetzelfde te doen voor de acties die zij onder de vijf JKP-prioriteiten beheren. Zo wil ik het maatschappelijk weefsel, de samenhang en de leefbaarheid van Brussel versterken. Net als in de overige Vlaamse provincies liep daarom ook in Brussel het project 'Jongeren en politie' dat werkte aan verbindende en positieve communicatie om relatieontwikkeling, een verbeterde omgang en het herstel van wederzijds begrip en vertrouwen tussen jongeren en politie op te bouwen en te versterken.

Vanuit mijn hoedanigheid als Vlaams coördinerend minister kinderrechten waakte ik erover dat ook de Nederlandstalige kinderen en jongeren in Brussel zich bij vragen of klachten kunnen wenden tot een Kinderrechtenverdediger of het Vlaams Kinderrechtencommissariaat. Ik volgde ook in 2023 de regelgevende initiatieven voor de installatie van een Gemeenschappelijke Kinderrechtenverdediger door de Franse Gemeenschap, het Waals Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie verder nauw op.

Een ambitieus en onderbouwd jeugd- en kinderrechtenbeleid ontwikkelt zich met aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen en trends. Een solide kennisbasis met aandacht voor beleidsrelevant onderzoek is onontbeerlijk. In 2023 werd door het JeugdOnderzoeksPlatform voor de vijfde maal de JOP-monitor (JOP) afgenomen. Zo kreeg ik vanuit longitudinaal perspectief zicht op (evoluties in) de leefwereld van kinderen en jongeren en werden er data verzameld voor de opmaak van de Staat van de Jeugd. De kwantitatieve monitor werd aangevuld met een kwalitatief onderzoek bij jongeren in Brussel. In 2024 volgt de analyse en in 2025 de ontsluiting van de resultaten.

Binnen mijn mediabeleid werd in 2023 een vernieuwd samenwerkingsakkoord met de regionale televisieomroepen uitgewerkt, dat in 2024 van start gaat. Ook de Vlaams-Brusselse Media, als beheerder van regionale televisieomroep BRUZZ, werd hierbij betrokken.

In uitvoering van de lopende beheersovereenkomst blijft de VRT specifieke aandacht geven aan Brussel in haar informatie- en duidingsprogramma's. De VRT integreert ook uitzendingen van regionale omroep BRUZZ in haar online-platform VRT MAX. Los van het inhoudelijke werk van de VRT werd in 2023 ook verder gebouwd aan het nieuwe omroepgebouw van de openbare omroep.

4.3.2 Streven naar een op maat van de hoofdstad toegesneden onderwijsbeleid met oog voor de capaciteitsnoden, de infrastructuurbehoeften en gemeenschapsoverschrijdende uitwisseling van leerkrachten

De Vlaamse Regering bleef actief ijveren voor het aanpakken van de capaciteitsproblemen in het Nederlandstalige onderwijs in Brussel, waarbij de samenhang met de toestand in de Vlaamse Rand bewaakt werd. De derde editie van de capaciteitsmonitor - op 25 februari 2022 goedgekeurd door de Vlaamse Regering - voorziet voor de periode 2022-2024 aan

de hand van specifieke parameters bijkomende inspanningen in Brussel en in de Vlaamse Rand. Voor Brussel streven we in die periode 600 bijkomende plaatsen in het basisonderwijs na en 1.220 in het secundair onderwijs.

Voor de jaren 2023 en 2024 werden capaciteitsmiddelen toegekend, rekening houdend met de geactualiseerde verdeelsleutel van het decreet op het Onderwijs II van 31 juli 1990 en met aandacht voor de Brusselnorm. De onderwijsadministratie en -netten volgden de uitvoering van alle nog niet gerealiseerde capaciteitsprojecten op. Indien aanvragers er niet in slaagden om hun project te realiseren, werd bekeken of het budget besteed kon worden om andere capaciteitsnoden in te vullen.

De voorrang voor Nederlandstaligen (65% Nederlandstaligen) in Brussel werd behouden. De voorrang voor leerlingen met een voortraject in het Nederlandstalig onderwijs werd behouden in een aangepaste vorm, conform het arrest 96/2022 van het Grondwettelijk Hof.

4.3.3 Streven naar een actief en slagkrachtig welzijns-, gezondheids-, gezins- en armoedebeleid in Brussel in overleg met alle relevante partners

Volgens voorlopige cijfers zijn er op 31 december 2023 44.346 inwoners van Brussel aangesloten bij VSB. Dat is opnieuw een stijging ten opzichte van de voorgaande jaren.

Evolutie ten opzichte van de voorbije jaren (cijfers uit jaarverslagen AVSB):

2019	2020	2021	2022
43.293	42.556	42.821	43.112

Daarvan waren er 1.569 Brusselaars met een administratieve aansluiting, dit is een aansluiting zonder betaling van de premie, die automatisch gebeurt wanneer inwoners van Brussel gebruikmaken van Vlaams erkende voorzieningen zonder dat ze voorafgaand bij VSB zijn aangesloten. In 2022 en 2023 werden bijkomende sectoren ingekanteld in de Vlaamse Sociale Bescherming, namelijk revalidatie en residentiële geestelijke gezondheidszorg. Hiervoor wordt voor inwoners van Brussel de administratieve aansluiting op dezelfde manier toegepast als eerder voor ouderenzorg, waardoor de Vlaamse overheid de toegang tot en financiering van deze zorg blijft garanderen.

Het verbod om ondersteuning vanuit VAPH te combineren met ondersteuning vanuit PHARE (COCOF) of Iriscare (GGC) werd aangepast. Personen met een handicap die in het verleden gebruikmaakten van hulp en ondersteuning van PHARE en dan een aanvraag doen voor een PVB bij het VAPH, kunnen gebruik blijven maken van de ondersteuning door een PHARE-voorziening tot op het moment van de daadwerkelijke terbeschikkingstelling van het PVB door het VAPH. Ook kunnen inwoners van Brussel hulp en ondersteuning van het VAPH nu combineren met hulpmiddelen van Iriscare, of vice versa: hulp en ondersteuning van PHARE met hulpmiddelen van VAPH.

Vanaf 1 januari 2023 zijn de subsidies van het vroegere Huis van het Kind, de erkende aanbods vormen en het vernieuwend project bijeengebracht in één geïntegreerde subsidie en overgegaan naar het nieuw samenwerkingsverband Huis van het Kind Brussel. De Gezinsbond treedt op als vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband. Op dezelfde datum zijn de erkenningen en de subsidies van de consultatiebureaus ambtshalve overgegaan van de huidige (individuele) organiserende besturen naar het samenwerkingsverband. Het nieuwe Huis van het Kind wordt gefaseerd uitgebouwd. In 2023 werden 7 fysieke huizen operationeel (Brussel, Laken, Anderlecht-Veeartsenstraat, Anderlecht-Jansonslaan, Schaarbeek, Sint-Joost-ten-Node en Jette) en werd het

voorbereidend traject gelopen voor 3 extra fysieke locaties die opstarten in 2024 (Elsene, Oudergem en Sint-Gillis).

De beleidsdomeinen Werk en Sociale Economie en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werkten de voorbije periode aan een hernieuwde regelgeving over de werk- en zorgtrajecten. 2023 stond vooral in het kader van de operationalisering van die nieuwe regelgeving. Er is de mogelijkheid om in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gebruik te maken van het aanbod onthaaltraject via het Geïntegreerd Breed Onthaal om onderbescherming tegen te gaan, net als arbeidsmatige activiteiten op een continuüm van participatie naar activering. Inwoners in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die behoren tot de doelgroep, begeleid zullen worden door een door Vlaanderen erkende begeleider AMA en toestemming hebben van hun uitkeringsinstantie, kunnen hiervan gebruik maken. De toeleiding gebeurt in dit geval door Actiris. Activeringstrajecten, als vorm van werk- en zorgtrajecten, richten zich enkel op inwoners van het Vlaams Gewest.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie gaf verder uitvoering aan het project 'Welzijn op school'. Het betreft een projectsubsidie die aan de VGC werd toegekend in het kader van het plan Vlaamse Veerkracht om als plaatsvervangend lokaal bestuur de regie op te nemen bij de uitbouw van een GBO-samenwerkingsverband in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. In Jette, Koekelberg en Anderlecht wordt er specifiek gericht op ouders met hulpvragen, met bijzondere aandacht voor zij die zich in een kwetsbare situatie bevinden. Het project zal aflopen eind 2025, met als doel tot een model te komen dat in het hele tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad kan worden toegepast.

In het kader van de Oekraïne-crisis kende de Vlaamse Regering voor de periode van 14 maart 2022 tot en met 13 maart 2023 aan de lokale besturen en de VGC als vervangend Vlaams lokaal bestuur in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, een subsidie toe. De Vlaamse Regering verlengde de projectperiode, zonder bijkomende middelen, tot 13 maart 2024, conform de nieuwe einddatum van het statuut 'tijdelijk ontheemden'.

Volgens de 'Barometer Digitale Inclusie' van de Koning Boudewijnstichting (2020) ervaren mensen in een kwetsbare positie in de samenleving een hoger risico op digitale uitsluiting. De Vlaamse overheid wil kwetsbare groepen in Vlaanderen en Brussel meekrijgen in de digitaliseringsgolf door de oprichting van digibanken. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er één digibank met meerdere fysieke punten, namelijk Digibanken voor Brusselaars in een traject naar werk. Die digibank kreeg een verlenging tot midden 2026.

4.3.4 Streven naar een specifiek op Brussel gericht sportbeleid met aandacht voor bijkomende infrastructuur en een sterker Nederlandstalig aanbod

Het Vlaams beleid voor de ondersteuning van sportinfrastructuur voorziet steeds expliciet in de mogelijkheid tot subsidiëring van sportinfrastructuur, zowel in het Nederlandstalig taalgebied als in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad komen enkel de Vlaamse Gemeenschapscommissie en private en publiekrechtelijke rechtspersonen die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap in aanmerking. Een overzicht van de ondersteuningsmaatregelen van Sport Vlaanderen gericht op sportinfrastructuur met toelichting over de toepassing op het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad:

- Decreet houdende de ondersteuning van bovenlokale sportinfrastructuur en topsportinfrastructuur

Het decreet voorziet dat subsidieaanvragen voor bovenlokale sportinfrastructuur gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voorrang krijgen tot een maximaal bedrag van 5% van het minimumbedrag (en 5% van eventueel bijkomend budget) gedurende een Vlaamse beleidsperiode. In 2023 werd geen enkele aanvraag voor een infrastructuurproject gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ingediend.

- Subsidiereglement voor investeringen in atletiekpistes (éénmalige projectoproep)

In 2023 werd geen enkele aanvraag voor een infrastructuurproject gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ingediend.

- Projectoproep energiebesparende en duurzame maatregelen – subsidies specifiek voor zwembaden

In 2023 werd geen enkele aanvraag voor een infrastructuurproject gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ingediend.

OD 4.4: Een intermediaire en faciliterende rol spelen bij het opzetten van een structureel intergemeentelijk overleg (Brussel-Vlaanderen) over gemeenschappelijke thema's zoals mobiliteit, werk, ruimtelijke ordening en leefmilieu

In 2023 vonden er 34 vergaderingen van het College van de VGC plaats. Ik ontving voorafgaand aan iedere collegevergadering een uitnodiging om de vergadering bij te wonen. Behoudens in geval van overmacht, heb ik elk van deze vergaderingen bijgewoond.

Ook vonden er 43 vergaderingen van het Verenigd College van de GGC plaats. De ontwerpagenda's en verslagen van deze collegevergaderingen werden overgemaakt. Er was in 2023 evenwel geen aanwezigheid op een collegevergadering, ondanks herhaalde formele verzoeken om artikel 76 van de Bijzondere Brusselwet correct toe te passen. In oktober 2023 bevestigde de voorzitter van het Verenigd College de instemming met het voorstel tot regelmatige thematische vergaderingen met een eerste bijeenkomst op 14 december 2023. Na de schriftelijke bevestiging van de Vlaams Brusselminister via brief van 22 november 2023, bevestigde ook het Brusselse lid van de Franse Gemeenschapsregering haar deelname. Omwille van de gelijktijdige parlementaire besprekingen van de begroting ging dit overleg uiteindelijk door op 7 maart 2024.

1.6. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BRUSSEL, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	47.439	47.496	47.316	47.658	47.715	47.294
Toe-lagen IS	7.178	10.316	10.316	8.010	10.316	10.316
Overige LE, PA, andere	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173
Totaal	55.790	58.985	58.805	56.841	59.204	58.783

Inhoudelijke toelichting:

Kredietevolutie **ESR-uitgaven** 1^e BA t.o.v. 1^e BA-JR: +57 keuro VAK en VEK:

SJ0-1SGI2EA-WT (+53 keuro VAK en -507 VEK)

+53 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de toekenning van de indexprovisie;

-474 keuro VEK herverdeeld naar SJ0-1SGI2EC-WT;
-86 keuro VEK herverdeeld naar SJ0-1SGI2EB-WT.

SJ0-1SGI2EB-WT (+391 keuro VAK en +89 keuro VEK)
+3 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de toekenning van de indexprovisie;
+86 keuro VEK herverdeeld van SJ0-1SGI2EA-WT voor projectsubsidies;
+388 keuro VAK herverdeeld van SJ0-1SGI2EC-WT voor projectsubsidies.

SJ0-1SGI2EC-WT (-387 keuro VAK en +475 keuro VEK)
+1 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de toekenning van de indexprovisie;
-388 keuro VAK herverdeeld naar SJ0-1SGI2EB-WT;
+474 keuro VEK herverdeeld van SJ0-1SGI2EA-WT (245 keuro voor het Huis van het Nederlands Brussel en 229 keuro voor de "Enquêteering vijfde Brusselse Taalbarometeronderzoek".

Kredietevolutie **Toelagen** 1^e BA t.o.v. 1^e BA-JR: +3.138 keuro VAK en +2.306 keuro VEK:

SJ0-1SGI5EX-IS (+3.138 keuro VAK en +2.306 keuro VEK)
+2.306 keuro VAK en VEK (toelagen Vlaams Brusselfonds) herverdeling vanuit een provisioneel krediet voor de toekenning van relancemiddelen Vlaamse Veerkracht (merk op dat dit in de begroting van het VBF enkel tot uiting komt in VEK);
+832 keuro VAK is een systeemtechnische gelijkstelling van het vastleggingskrediet aan het vereffeningskrediet. Dat heeft tot gevolg dat het gestemde vastleggingskrediet afwijkt van het effectieve vastleggingskrediet. De verbintenissen staan opgenomen onder het VAK van het Vlaams Brusselfonds (onder 1.6.2 overige entiteiten onder gezag, onder entiteit Vlaams Brusselfonds).

1.6.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

SJ0-9SGIAEX-OI – VLAAMS BRUSSELFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Ontvangstenartikel voor het regelen van de erfpachtvergoeding voor de gebouwen van Muntpunt en investerings- en onderhoudskosten aan gebouwen van de Vlaamse overheid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	2.628	0	0
BU	2.451	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit bedrag wijzigt in functie van de uitgaven die door het Vlaams Brusselfonds gedaan worden ten gunste van infrastructuur die als eigendom van de Vlaamse overheid wordt

beschouwd. De uitvoering in de begroting van het Vlaams Brusselfonds bedraagt op ESR 41.10 224 keuro en op ESR 61.12 2.227 keuro.

Niet alle geplande investeringen en onderhoudskosten aan Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel werden in 2023 uitgevoerd. De uitvoering is 177 keuro lager dan begroot na de 1ste BA. De inkomsten zijn daardoor in totaal 177 keuro lager.

Zie toelichting begroting Vlaams Brusselfonds onder het Vlaams Brusselfonds, onder 1.6.2 overige entiteiten onder gezag.

Uitgavenartikelen

SJ0-1SGI2EA-WT – EEN POSITIEF EN CONSTRUCTIEF PARTNERSCHAP MET DE VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel past in SD 1 (Een gestructureerde en transparante samenwerking met de VGC gestoeld op respect en vertrouwen). Inbegrepen zijn de dotatie en de investeringssubsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	31.877	31.930	31.927	31.877	31.370	31.369

Inhoudelijke toelichting:

Er werd op dit begrotingsartikel 3 keuro VAK niet besteed. Het VEK werd op een afronding na volledig besteed.

- Dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie

De Vlaamse Gemeenschapscommissie ontving een dotatie van 30.814 keuro voor de algemene werking en de regularisatie van de DAC-projecten.

- Investeringsubsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor gemeenschapsinfrastructuur

De Vlaamse Gemeenschapscommissie ontving een investeringssubsidie van 1.113 keuro voor de financiering van de leningslast voor investeringsuitgaven voor de gemeenschapscentra in Brussel. De afbetaling van het 1ste kwartaal van de lening was 3 keuro minder (276 keuro) dan de volgende aflossingen (279 keuro).

SJO-1SGI2EB-WT – INITIATIEVEN EN INVESTERINGEN VOOR HET BRUSSELBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel past in SD 2 (De verdere uitbouw van een sterk, laagdrempelig en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad). Inbegrepen zijn de algemene werkingskosten, de subsidielijn 'Polsslag Brussel' en de werkingsubsidies aan Vlaams-Brusselse partnerorganisaties.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	13.025	13.416	13.416	13.076	13.165	12.963

Inhoudelijke toelichting:

Het VAK werd op dit begrotingsartikel volledig besteed. Er kon 202 keuro VEK niet worden besteed omdat de VEK-aanrekening de effectieve prestaties/subsidieperiodes volgt.

- Algemene werkingskosten: 83 keuro
- 30 keuro voor de begeleiding van de "oproep voor projecten die Brusselse jongeren empoweren via het NL";
- 10 keuro voor de doorlichting van de Brusselse festivals in 2023;
- 43 keuro voor opdrachten van beperkte waarde (aanvaarde facturen) zoals de kosten voor de organisatie van de Trefdag Brussel 2023, machtiging en schrijven/testen van de steekproef Taalbarometer, kosten voor de organisatie van het slotevent van Broedplekken en de ontmoeting met de partnerorganisaties, kosten zending Berlijn en Wenen, advertentie in BRUZZ voor de projectoproep "DURF", bijdrage aan ABB voor communicatie en ICT, zaalhuur vertoning film "Vlaanderen en Brussel: een verhaal van migranten" en broodjeslunch voor de lezing van Hans Vandecandelaere voor Vlaamse ambtenaren.
- Subsidielijn 'Polsslag Brussel': 2.799 keuro

De subsidielijn 'Polsslag Brussel' stelt de Vlaamse overheid in staat om - aanvullend bij het reguliere beleid - snel en soepel op nieuwe evoluties in de hoofdstad te kunnen inspelen en zo haar rol in de hoofdstad voluit te kunnen spelen. Zo blijft de Vlaamse overheid de polsslag van Brussel aanvoelen en op een vooruitstrevende wijze aanwezig in haar hoofdstad. Die subsidielijn laat ook toe een aantal grote evenementen te ondersteunen, die de sterke Vlaamse aanwezigheid in Brussel symboliseren. De toekenning van de subsidies gebeurt op basis van de subsidiegids 'Polsslag Brussel'. In 2023 was er een beduidende verhoging van de beschikbare middelen. Het bedrag steeg met 47% van 1.903 keuro in 2022 naar 2.799 keuro in 2023. Er was een recurrente herverdeling van 311 keuro van Media en interne herverdelingen van 197 keuro. De subsidielijn werd ook éénmalig verhoogd met 388 keuro. Dit bedrag komt van een herverdeling van de vrijgekomen middelen voor de uitgaven voor de Brusselvrijstelling van het inschrijvingsgeld voor NT2.

In 2023 werden er 56 subsidies toegekend. Voor een overzicht van de subsidies verwijst ik naar de website: [Overzicht projectsubsidies 2023](#).

- Werkingssubsidies aan Vlaams-Brusselse partnerorganisaties: 10.534 keuro

Brik – Student in Brussel vzw	1.929
Brukselbinnenstebuiten vzw	219
Studio Globo vzw	143
Huis voor Gezondheid vzw	491
Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg vzw	222
Kuumba vzw	144
Vlaams-Brusselse Media vzw	6.567
BRIO	114
Vlaamse Gemeenschapscommissie - Brede Schoolprojecten	705
	10.534

Bij zes partnerorganisaties zit een éénmalige bijdrage in de energiekosten (in totaal 435 keuro) inbegrepen in de werkingssubsidie.

SJO-1SGI2EC-WT – DE VERSTERKING VAN DE POSITIE VAN HET NEDERLANDS IN DE HOOFDSTAD

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel past in SD 3 (De versterking van de positie van het Nederlands in de hoofdstad). Inbegrepen is de werkingssubsidie aan het Huis van het Nederlands Brussel. Daarnaast is een basisallocatie voorzien voor uitgaven voor de vrijstelling van het inschrijvingsgeld voor wie in Brussel woont en er een cursus NT2 volgt (en niet kan rekenen op een andere vrijstelling) en uitgaven in het kader van het taalbeleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	1.082	695	695	1.250	1.725	1.684

Inhoudelijke toelichting:

Het VAK werd op dit begrotingsartikel volledig besteed. Er kon 41 keuro VEK niet worden besteed omdat de VEK-aanrekening de effectieve prestaties volgt.

- Huis van het Nederlands Brussel – werkingssubsidie 2023: 695 keuro VAK en VEK

De subsidie werd éénmalig verhoogd met 245 keuro voor een promotiecampagne. Dit bedrag komt van een herverdeling van de vrijgekomen middelen voor de uitgaven voor

de Brusselvrijstelling van het inschrijvingsgeld voor NT2. De werkingssubsidie werd in 2023 ook éénmalig verhoogd met 5 keuro als bijdrage in de energiekosten.

- Uitgaven voor de Brusselvrijstelling van het inschrijvingsgeld voor NT2: 633 keuro VEK

Het besluit van de Vlaamse Regering van 3 december 2021 voor de vrijstelling van het inschrijvingsgeld voor cursisten die gedomicilieerd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die de opleiding NT2 richtgraad 1 of richtgraad 2 volgen in een lesplaats gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor het schooljaar 2021-2022 werd gewijzigd. In 2021 werd een bedrag van 633.000 euro toegekend. De verlenging ging gepaard met de toekenning in 2022 van een bijkomend bedrag van 633.000 euro. Hierdoor was er in 2023 geen vastleggingskrediet nodig voor de verderzetting van deze financiering. Het vrijgekomen bedrag van 633 keuro werd herverdeeld naar de werkingssubsidie voor het Huis van het Nederlands Brussel (245 keuro, zie supra) en naar de projectsubsidies (388 keuro).

Er werd 633 keuro aangerekend op het VEK van de subsidie toegekend in 2022 voor het werkingsjaar 2023.

- Uitgaven in het kader van het taalbeleid: 356 keuro VEK

Er werd een opdracht "Enquêteering vijfde Brusselse Taalbarometeronderzoek" gegund aan Ipsos nv voor een bedrag van 350 keuro. De opdracht startte op 1 januari 2023 waardoor er geen aanrekening op het VEK 2022 was. Die opdracht heeft betrekking op het uitvoeren van de enquêteering voor het vijfde Brusselse Taalbarometeronderzoek, op basis van een bevraging bij een representatief staal van 1.500 inwoners uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Er werd voorzien dat de opdracht in 2023 volledig ging worden uitgevoerd maar deze opdracht werd verlengd tot januari 2023 omdat het gewenste aantal antwoorden nog niet volledig verzameld werd. In 2023 is er een aanrekening van 323 keuro. In 2024 wordt 27 keuro aangerekend.

Voor het onderzoeksluik van de vijfde Brusselse Taalbarometer werd in 2021 de opdracht "Het Nederlands in een meertalige context: Een analyse van de Brusselse taalsituatie" gegund aan de VUB-BRIO voor een bedrag van 92 keuro. De opdracht had een uitvoeringstermijn van 24 maanden en startte op 1 januari 2022. Er was dus een aanrekening van 46 keuro in 2022. De uitvoeringstermijn van de opdracht werd verlengd met vijf maanden tot 31 mei 2025 omwille van vertragingen bij het verkrijgen van de gegevens van het Rijksregister. In 2023 was er een aanrekening van 33 keuro en in 2024 zal nog eens 13 keuro worden aangerekend.

SJ0-1SGI2ED-LE – VERGOEDINGEN EN ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Uitgavenartikel voor het regelen van het kapitaalgedeelte van de erfpachtvergoeding voor de gebouwen van Muntpunt. Na afloop van de erfpachtregeling van Muntpunt wordt het gebouw eigendom van de Vlaamse overheid en zal de waarde ook in de balans van de Vlaamse overheid worden opgenomen.

Zie toelichting begroting Vlaams Brusselfonds onder het Vlaams Brusselfonds, onder 1.6.2 overige entiteiten onder gezag.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173

Inhoudelijke toelichting:

De aanrekening van het kapitaalgedeelte van de erfpachtvergoeding van Muntpunt is 1.173 keuro VAK en VEK zoals begroot. De uitvoering in de begroting van het Vlaams Brusselfonds op ESR 61.12 (eigen investeringen) is 1.173 keuro en komt overeen met de aanrekening op dit begrotingsartikel.

SJO-1SGI2ED-WT – VERGOEDINGEN EN ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN VAN DE VLAAMSE OVERHEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Uitgavenartikel voor het regelen van het index- en interestgedeelte van de erfpachtvergoeding voor de gebouwen van Muntpunt en investerings- en onderhoudskosten aan andere gebouwen van de Vlaamse overheid. De waarde van de investeringen wordt in de balans van de Vlaamse overheid opgenomen.

Zie toelichting begroting Vlaams Brusselfonds onder het Vlaams Brusselfonds, onder 1.6.2 overige entiteiten onder gezag.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	1.455	1.455	1.278	1.455	1.455	1.278

Inhoudelijke toelichting:

De geplande eigen investeringen en de onderhoudskosten aan het Huis van het Nederlands Brussel en Muntpunt waren iets lager dan begroot waardoor in totaal 177 keuro minder VAK en VEK werd aangerekend. De uitvoering in de begroting van het Vlaams Brusselfonds is op ESR 61.12 (eigen investeringen) 1.054 keuro en op ESR 41.10 (onderhoudskosten) 224 keuro en komt overeen met de aanrekening op dit begrotingsartikel.

SJ0-1SGI2EW-IS – MUNTPUNT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het EVA Muntpunt vzw.

Dit begrotingsartikel past in SD 2 (De verdere uitbouw van een sterk en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	2.689	2.689	2.689	2.689	2.689	2.689

Inhoudelijke toelichting:

Het VAK en VEK werd op dit begrotingsartikel volledig besteed. In 2023 werd aan Muntpunt een toelage van 2.689 keuro toegekend.

SJ0-1SGI5EX-IS – VLAAMS BRUSSELFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelagen aan het Vlaams Brusselfonds (VAK en VEK).

Dit begrotingsartikel past in SD 2 (De verdere uitbouw van een sterk en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad).

Zie toelichting begroting Vlaams Brusselfonds onder het Vlaams Brusselfonds, onder 1.6.2 overige entiteiten onder gezag.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	4.489	7.627	7.627	5.321	7.627	7.627

Inhoudelijke toelichting:

Het VAK en VEK (toelagen Vlaams Brusselfonds) werd op dit begrotingsartikel volledig besteed. Er werd een werkingstoelage van 311 keuro en een investeringstoelage van

7.316 keuro (5.010 keuro reguliere middelen en 2.306 keuro relancemiddelen) toegekend aan het Vlaams Brusselfonds. Merk op dat het VAK in uitvoering gelijkgesteld wordt aan het VEK dat uitbetaald is aan het VBF. Het reële VAK dat ten gevolge van de toelage in het VBF beschikbaar is, is lager (zie daarvoor toelichting VBF).

Voor de uitvoering binnen het Vlaams Brusselfonds verwijs ik naar de toelichting onder het Vlaams Brusselfonds, onder 1.6.2 overige entiteiten onder gezag.

1.6.2. Overige entiteiten onder gezag

Vlaams Brusselfonds

Het Vlaams Brusselfonds financiert projecten en initiatieven die complementair zijn aan het inclusief gemeenschapsbeleid en die de uitbouw van een kwalitatief, bereikbaar en zichtbaar netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad op het vlak van welzijn, cultuur en onderwijs beogen.

De activiteiten van het Vlaams Brusselfonds worden uitgeoefend binnen het inhoudelijk structurelement Brussel: "Het uitvoeren van een samenhangend beleid inzake de coördinatie van het beleid met betrekking tot Brussel-Hoofdstad met inbegrip van het evalueren en het formuleren van voorstellen tot aanpassing en bijsturing. Het op maat ontwikkelen en aanbieden van een ondersteuningsaanbod in diverse sectoren".

De uitgaven passen in SD 2 (De verdere uitbouw van een sterk, laagdrempelig en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad).

In het kader van het relanceplan van de Vlaamse Regering werd een éénmalige relanceprovisie (projectnummer 157 – Gemeenschapsinfrastructuur in Brussel) van 10.625 keuro voorzien. In 2021 werd 4.956 keuro VAK en 1.640 keuro VEK opgevraagd uit de relanceprovisie. In 2022 werd 5.669 keuro VAK en 3.973 keuro VEK herverdeeld. De relancemiddelen (VAK) werden conform de richtlijnen tegen eind 2022 volledig aangewend. In 2023 werd 2.306 keuro VEK herverdeeld uit de relanceprovisie voor de aanrekening van de uitvoering van de toegekende relancemiddelen in 2021 en 2022.

In 2023 werd **6.193.037,51 euro** VAK besteed als investering om de Vlaamse inbreng in Brussel te versterken door het uitbouwen van een kwalitatief en zichtbaar netwerk van gemeenschapsvoorzieningen:

*ESR 51.12 Investeringsbijdrage aan bedrijven: **267.007,53 euro***

- Inter - begeleiding investeringssubsidies: 161,54 euro
- Eyes-screen - videocapsule van het traject van de projectoproep 'gemeenschapsinfrastructuur als broedplek in Brussel': 13.852,99 euro
- BV AA RAVENSTEIN III - bouwaanvraag/offerte voorstudie infrastructuurwerk: 3.993 euro
- Erasmushogeschool Brussel - ver(bouw)project campus Kaai: 249.000 euro

*ESR 52.10 Investeringsbijdrage aan vzw's: **2.939.959 euro***

- Pigment - verbouwing en inrichting van het pand in de Oppemstraat 54 in 1000 Brussel: 249.000 euro
- Lokaal dienstencentrum Ellips - renovatie van de gelijkvloerse en kelderverdieping van het pand gelegen Gisseleire Versélaan 23-25 in 1082 Brussel: 242.000 euro
- Concordimmo - inrichting van een ontmoetingspunt in de Lakensestraat 5 in 1000 Brussel: 235.000 euro
- Wijkgezondheidscentrum de Brug - verbouwing van het pand ter uitbreiding van het wijkgezondheidscentrum: 300.000 euro

- Archief en Museum voor het Vlaams leven te Brussel - aankoop van verrijdbare stellingen om de capaciteit van het depot te vergroten: 84.571 euro
- Atelier Groot Eiland - inrichting van broodjeszaak en biowinkel (voor opleiding en arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie en als ontmoetingsruimte): 78.450 euro
- Brik - Student in Brussel - aankoop 2 panden studentenhuysvesting: 847.849 euro
- Chez Nous Bij Ons - meerkost: 168.018 euro
- Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg - meerkost: 48.729 euro
- Zonnelied - meerkost: 75.000 euro
- Zinneke - optimaliseren van de huidige ruimtes en de onthaalfunctie en het renoveren van een bijgebouw, de 'conciërgerie' van het pand gelegen Masuiplein 13 in 1000 Brussel: 249.483 euro
- De Ark te Brussel - meerkost: 111.766 euro
- Coreatelier - aankoop van modulaire inrichting voor Decoratelier: 45.000 euro
- Volta - aankoop en installatie van modulaire repetitieruimtes: 205.093 euro

De middelen van het Vlaams Brusselfonds worden jaarlijks ook voor een belangrijk gedeelte ingezet voor de eigen infrastructuur: **2.986.070,98 euro**

- erfpachtvergoeding Muntpuntgebouw: 2.185.403,66 euro
- onroerende voorheffing Muntpuntgebouw: 33.430,55 euro
- investeringen voor het gebouwencomplex van Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel: 49.746,40 euro
- eigenaarsonderhoud en uitbatingskosten gebouwenbeheer van Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel: 717.490,37 euro

Om de uitgaven onder ESR 61.12 (erfpachtvergoeding en investeringen aan eigendommen van de Vlaamse overheid) en ESR 41.10 (onderhoudskosten aan Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel), ten gunste van de Vlaamse Gemeenschap, correct te kunnen verwerken in de boekhouding van de Vlaamse Gemeenschap staan er drie begrotingsartikels (SJ0-9SGIAEX-OI, SJ0-1SGI2ED-LE en SJ0-1SGI2ED-WT) ingeschreven onder ISE Brussel.

Toelichting bij begrotingsuitvoering 2023 van het Vlaams Brusselfonds

Ontvangsten

Het totaal aan ontvangsten in de begroting van het Fonds bedraagt 8.666 keuro: 7.627 keuro toelagen (311 keuro werkingstoelage en 7.316 keuro investeringstoelage). De eigen inkomsten (ESR 16.11, ESR 16.20 en ESR 69.12) bedragen 969 keuro. Er is ook nog een overgedragen overschot vorige boekjaren van 70 keuro.

De inkomsten zijn in uitvoering 1 keuro meer dan de begrote cijfers door:
+1 keuro ontvangsten van huurgeld (16.11)

		(duizend euro)	
		Begroting	Uitvoering
08.21	Overgedragen overschot vorige boekjaren	70	70
16.11	Ontvangsten buiten de sector overheid	141	142
16.20	Ontvangsten binnen de sector overheid	300	300

46.10	Werkingsstoelage (SJ0-1SGI5EX-IS)	311	311
66.11	Investeringsstoelage (SJ0-1SGI5EX-IS)	7.316	7.316
69.12	Kapitaaloverdracht van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Muntpunt	528	528
	Totaal	8.666	8.667

Uitgaven

Het totaal aan uitgaven (VAK) in de begroting van het Fonds bedraagt 6.476 keuro: 4.489 keuro VAK, een overdracht van VAK van 2022 van 1.018 keuro en 969 keuro (begrote) eigen inkomsten.

Er werd 6.193 keuro VAK besteed (zie olijsting in supra). De niet bestede 283 keuro VAK wordt overgedragen naar 2024. In de uitgavenbegroting 2023 werd een decreetsbepaling opgenomen die het mogelijk maakt om die middelen naar het volgende jaar over te dragen.

De kosten voor het gebouwenbeheer van het Huis van het Nederlands Brussel waren iets lager (-18 keuro) dan begroot (ESR 33.00). Er werden ook minder investeringssubsidies aan vzw's toegekend (-254 keuro) dan begroot (ESR 52.10). Bij ESR 12.50 (-3 keuro), 51.12 (-5 keuro) en 61.12 (-3 keuro) was er in totaal 11 keuro minder in uitvoering dan begroot.

Het totaal aan uitgaven (VEK) in de begroting van het Fonds bedraagt 8.666 keuro.

Er werd 7.940 keuro VEK besteed. Dat is 727 keuro minder dan de totale werkelijke inkomsten van 8.667 keuro. Het over te dragen saldo bedraagt bijgevolg 727 keuro (ESR 03.22).

(duizend euro)

		Begroting		Uitvoering	
		VAK	VEK	VAK	VEK
03.22	Over te dragen saldo	PM	2	PM	727
12.50	Onroerende voorheffing	36	36	33	33
33.00	Tegemoetkomingen aan vzw's	126	126	108	108
41.10	Aan de institutionele overheid (SJ0-9SGIAEX-OI)	240	250	240	224
41.60	Tegemoetkoming aan Muntpunt	370	370	370	370
51.12	Investeringsbijdrage aan bedrijven	272	23	267	18
51.12	Investeringsbijdrage aan bedrijven - relancemiddelen	PM	311	PM	311
52.10	Investeringsbijdrage aan vzw's	3.194	2.880	2.940	2.210

52.10	Investeringsbijdrage aan vzw's - relancemiddelen	PM	1.874	PM	1.874
61.12	Kapitaaloverdracht aan de institutionele overheid (SJO-9SGIAEX-OI)	2.238	2.228	2.235	2.227
61.61	Investeringsbijdrage aan Muntpunt	PM	271	PM	270
63.21	Investeringsbijdrage aan gemeenten - relancemiddelen	PM	60	PM	60
64.10	Investeringsbijdrage aan het gesubsidieerd autonoom onderwijs	PM	174	PM	174
65.12	Investeringsbijdragen aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie - relancemiddelen	PM	61	PM	61
	Totaal	6.476	8.666	6.193	8.667

VI LIJST MET AFKORTINGEN

AO	Algemene Ontvangsten
AB	Ancienne Belgique
ABB	Agentschap Binnenlands Bestuur
AMA	alleenstaande minderjarige asielzoeker
AVSB	Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BBC	Beleids- en beheerscyclus
BRIO	Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
CAW	Centrum Algemeen Welzijnswerk
Cocof	Commission communautaire française
CVO	Centrum voor Volwassenenonderwijs
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DAC	Derde Arbeidscircuit
DKO	Deeltijds kunstonderwijs
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
EVA	Extern Verzelfstandigd Agentschap
FMDO	Federatie van Mondiale & Democratische Organisaties
FORA	Forum van Afrikaanse Artiesten
GACB	Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel
GBO	Geïntegreerd Breed Onthaal – Departement Zorg
G-EPIC	Gender Empowerment Through Politics in the Classroom
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
JKP	Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan
JOP	JeugdOnderzoekPlatform
KVS	Koninklijke Vlaamse Schouwburg

LE Leningen (ESR-aggregaat)
LO Leningontvangsten
LO Lonen (ESR-aggregaat)
MVG Ministerie Vlaamse Gemeenschap
NT2 Nederlands tweede taal
OD Operationele doelstelling
OI Ontvangsten Interne Stroom (ESR-aggregaat)
OL Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA Participaties (ESR-aggregaat)
PHARE Personne Handicapée Autonomie Recherche

PR Provisies (ESR-aggregaat)
PVB Persoonsvolgend budget
SD Strategische doelstelling
TO Toegewezen ontvangsten
UCLL University Colleges Leuven-Limburg
VAK Gesplitst vastleggingskrediet
VAPH Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VEK Gesplitst vereffeningskrediet
VGC Vlaamse Gemeenschapscommissie
VRT Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VSB Vlaamse Sociale Bescherming
VUB Vrije Universiteit Brussel
WT Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

VII BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

1. Uitgevoerde beleidsinitiatieven

SD 2: De verdere uitbouw van een sterk, laagdrempelig en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad

- Met het Vlaams Brusselfonds werd er een flankerend investeringsbeleid gevoerd op basis van het vernieuwde richtlijnenkader, wat leidde tot 15 subsidietoekenningen;
- De samenwerking met de structurele partners van het Vlaams Brusselbeleid werd opgevolgd op basis van de uitvoering van de meerjarenplannen en convenanten (derde jaar van de beleidscyclus);
- Er werden in totaal 56 projectsubsidies verleend aan de hand van de geactualiseerde subsidiegids 'Polsslag Brussel';
- De derde Trefdag Brussel werd op 12 september 2023 georganiseerd in het Herman Teirlinckgebouw met in totaal 225 aanwezigen.

SD 4: Een coherent en geëngageerd beleid voor onze hoofdstad gedragen door de hele Vlaamse Regering

De GACB verzamelde de cijfers en gegevens voor de Brusselnorm voor de jaren 2021 en 2022 en voor de Brusseltoets 2023, die in het voorjaar 2024 in een rapport gebundeld zijn verschenen.

2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen (indien niet onder een SD geplaatst kunnen worden)

De oplevering van het onderzoek Brusselse taalleerders (Huis van het Nederlands Brussel) met als maatschappelijk doel om meer anderstalige Brusselaars te motiveren om te starten met een leertraject NT2, voorgesteld op een studiedag op 1 juni 2023.

SD 2: De verdere uitbouw van een sterk, laagdrempelig en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad

De hervorming van het beleids- en subsidiekader Brede School (samen met de VGC), die vanaf 2023 wordt geïmplementeerd.

SD 3: De versterking van de positie van het Nederlands in de hoofdstad

De verdere voorbereiding van het Taalbarometeronderzoek V. Het veldwerkbureau Ipsos nv nam de enquêtes af, onder begeleiding van VUB-BRIO.

3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering

Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen

Overkoepelende strategische doelstellingen – niet van toepassing

Transversale en horizontale beleidsplannen

Beleidsveld Brussel

ISE Brussel

1. Relancemaatregelen
2. SD 1. Een gestructureerde en transparante samenwerking met de VGC gestoeld op respect en vertrouwen
 - a. OD 1.1. Een helder en constructief partnerschap uitbouwen op basis van een strategisch meerjarenplan en een modern begrotings- en rekeningstelsel
 - b. OD 1.2. Het opzetten van structureel overleg met het oog op een geïntegreerd en slagkrachtig Brusselbeleid
3. SD 2. De verdere uitbouw van een sterk, laagdrempelig en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad
 - a. OD 2.1. Een flankerend en selectief investeringsbeleid voeren ter versterking van de Vlaamse instellingen in de zorg-, onderwijs- en culturele sector
 - b. OD 2.2. Investeren in onze structurele partners aan de hand van sterke samenwerkingsovereenkomsten
 - **Besluit Vlaamse Regering tot bepaling van de regels voor de toekenning van werkingssubsidies aan Vlaams-Brusselse partnerorganisaties in het kader van het Brusselbeleid**
 - **Aard**
 - Regelgeving
 - **Titel**
 - Besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2023 tot bepaling van de regels voor de toekenning van werkingssubsidies aan Vlaams-Brusselse partnerorganisaties in het kader van het Brusselbeleid ter uitvoering van het Programmadecreet van 16 december 2022 bij de begroting 2023
 - **Korte omschrijving**
 - De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor de toekenning van werkingssubsidies aan Vlaams-Brusselse partnerorganisaties in het kader van het Brusselbeleid ter uitvoering van het Programmadecreet bij de begroting 2023. Er wordt delegatie gegeven aan de minister, bevoegd voor Brussel, om de lijst met Vlaams-Brusselse partnerorganisaties samen te stellen, beheersovereenkomsten af te sluiten met deze organisaties en hen jaarlijks een subsidie toe te kennen. Daarnaast wordt de indiening en goedkeuring van het meerjarige beleidsplan, de vaststelling en toekenning van de subsidie en ook de controle-, sanctie- en reservevorming geregeld. De partnerorganisaties vullen het reguliere Vlaamse gemeenschapsbeleid in de hoofdstad aan en weerspiegelen de grote domeinen van de gemeenschapsmateries, namelijk zorg (welzijn, gezondheid en gezin), onderwijs, cultuur, jeugd, media en vorming.
 - **Uitvoering van de vooropgestelde planning van het initiatief (met inbegrip van consultaties en adviezen en andere vormen van inspraak zoals trajecten rond burgerparticipatie)**
 - Taal- en legistiek advies: 30/1/2023
 - Advies Inspectie van Financiën: 8/2/2023
 - Principiële goedkeuring: 17/2/2023
 - Advies Raad van State: 27/2/2023
 - Definitieve goedkeuring: 10/3/2023
 - Publicatie Belgisch Staatsblad: 31/3/2023

• **Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid**

- Agentschap Binnenlands Bestuur
 - c. OD 2.3. Investeren in hoofdstedelijke initiatieven en exemplarische projecten die de banden tussen Brussel en Vlaanderen versterken
 - d. OD 2.4. Opzetten van een integraal informatie-, communicatie- en mediabeleid dat de kennis van en toegankelijkheid tot Brussel verhoogt
 - e. OD 2.5. Aanvullende initiatieven nemen die het reguliere beleid van de Vlaamse ministers met gemeenschapsbevoegdheden kunnen versterken
4. SD 3. De versterking van de positie van het Nederlands in de hoofdstad
- a. OD 3.1. Het voeren van een actief taalpromotie- en oefenkansenbeleid met het Huis van het Nederlands Brussel als centrale actor
 - b. OD 3.2. De Taalbarometer als polsslag van de Brusselse taalverhoudingen
 - c. OD 3.3. De naleving van de taalwetgeving opvolgen
5. SD 4. Een coherent en geëngageerd beleid voor onze hoofdstad gedragen door de hele Vlaamse Regering
- a. OD 4.1. De Brusselnorm in infrastructuur en dienstverlening ten behoeve van de Brusselaars nastreven
 - b. OD 4.2. De Vlaamse decreten en besluiten toetsen op de toepasbaarheid in Brussel en op de band van Brussel met Vlaanderen (Brusseltoets)
 - c. OD 4.3. Een intermediaire en faciliterende rol spelen bij het Brusselbeleid van de Vlaamse Ministers